Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 8 (739). LÖRDAGEN DEN 23 FEBRUARI 1901. 14:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:	UTGIFNINGSTID:	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE:	BYRÅ OCH EXPEDITION:	KOMMISSIONÄRER
IDUN ..... KR. 6:—	HVARJE LÖRDAG.	FRITHIOF HELLBERG	KLARA S. KYRKOGATA 16, 1 TR	ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALLDELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR.
IDUNS PRAKTUPPLAGA ..... » 8:—		TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3.	ÖPPEN KL. 10—5.	
IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:—	LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646	STOCKHOLM
IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—				IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.

SVERIGES KVINNLIGA LÄKARE.

KAROLINA WIDERSTRÖM.

HEDDA ANDERSSON.

MARIA FOLKESON.

ELLEN SANDELIN.

ANNA STECKSÉN.

THORA WIGARDH.

SIGRID ENGSTRÖM.

HANNA CHRISTER-NILSSON.

ANNA DAHLSTRÖM.

GÄRDA LIDFORSS AF GEIJERSTAM.

ADA NILSSON.

ALMA SUNDQVIST.

ELIN S. BECKMAN

ANNA KAIJSER.

VÅRA KVINNLIGA LÄKARE.

I DESSA DAGAR har det allmänna intresset alldeles särskildt riktats mot den lilla kår af kvinnliga läkare, vi numera äga i vårt land, och dessas ställning. Den första anledningen gafs af d:r Alma Sundqvists — sedermera återtagna — ansökan till den lediga underläkarebefattningen vid Stockholms stads och läns kurhus och medicinalstyrelsens därvid afgifna inkompetensförklaring. Så följde de 31 kvinnliga läkarnes och med. studerandes petition till k. m:t om rättighet äfven för kvinna att innehafva offentlig läkartjänst, till hvilken hennes meriter kunna berättiga henne, i alla de fall, där ej grundlagen sådant förbjuder. Vi ha redan förut omnämnt denna petition, som vi på annat ställe i dagens nummer, på petitionärernas därom särskildt framställda begäran, i dess helhet meddela. Helt visst förtjänar den ock att läsas och begrundas af alla, som ifra för ett nedbrytande af de skrankor, som ännu af fördomen och konservatismen resas mot det kvinnliga arbetets frihet. Med spänning afvaktar man nu k. m:ts afgörande.

Af dessa allmänt kända orsaker ha vi ock trott, att det just nu skulle intressera att på ett håll få samlade bilderna af alla utexaminerade och på skilda platser praktiserande kvinnliga läkare i vårt land. De äro nu till antalet 15 — den sextonde, med. licentiaten fru Anna Rosenberg afled i Göteborg år 1899 och meddelade Idun då hennes porträtt — och af dessa ha alla benäget tillmötesgått oss med fotografier och biografiska data med undantag af d:r Sofia Gustava Holmgren i Malmö, som trots förnyade framställningar ensam förvägrat Idun och kollegorna denna vänlighet. Den intressanta porträttserien, allt ifrån första banbryterskan d:r Karolina Widerström intill den just i dagarne utexaminerade d:r Anna Kaijser, pryder nu vår främsta sida i kronologisk följd efter datum för vederbörandes licentiatexamen, och följa här några helt kortfattade personalia.

Karolina Olivia Widerström, född i Helsingborg den 10 december 1856. Föräldrar: Veterinärläkaren och gymnastikläraren Otto Fredrik Widerström och hans maka Olivia Erika, född Dillén. — Genomgick Gymnastiska centralinstitutet 1873—1875 samt var assistens hos professor Branting 1875—1876. Aflade maturitetsexamen den 17 maj 1879 vid Wallinska skolan i Stockholm och med. filos. examen i Uppsala den 14 december 1880, blef vid Karolinska institutet med. kand. den 28 maj 1884 och medicine licentiat den 26 maj 1888, förklarades den 28 maj s. år för legitimerad läkare och är sedan hösten 1889 praktiserande läkare i hufvudstaden. Blef den 16 oktober ledamot af Svenska läkaresällskapet. Företagit upprepade studieresor till Tyskland, Frankrike och Danmark samt publicerat ett stort antal afhandlingar i medicinska ämnen.

Hedda Andersson, född i Malmö år 1861, student därstädes 1880; med. kand. i Lund 1887, medicine licentiat 1892. Underläkare vid Ronneby sjukhem och praktiserande läkare vid brunnen somrarne 1892—95. Praktiserande läkare i Malmö 1893—95 och i Stockholm sedan hösten 1895.

Maria Folkeson, född 1863 i Stora Mellösa förs. af Orebro län, aflade 1883 studentexamen i Örebro och blef i Upsala med. kandidat 1889, medicine licentiat i Stockholm 1896. Är sedan hösten 1896 bosatt i Stockholm som praktiserande läkare.

Ellen Sandelin, född den 19 juli 1862 på läkarebostället Bredgården i Karlskoga församling i Örebro län. Aflade år 1881 matunitetsexamen vid Wallinska skolan i Stockholm, studerade 1881—1882 vid Kristiania universitet, var 1882—1884 anställd som lärarinna vid Karlstads högre elementarläroverk, inskrefs som student vid Upsala universitet hösten 1885 och aflade där 1886 medicinsk-filosofisk examen, 1891 medicinsk kandidatexamen. Blef 1897 medicine licentiat och har därefter varit bosatt i Stockholm som praktiserande läkare.

Anna Stecksén, född i Stockholm d. 27 maj 1870. Genomgick Åhlinska flickskolan i Stockholm, aflade studentexamen vid Lyceum för flickor därstädes den 25 maj 1889; efter studier vid Stockholms högskola medicinsk-filosofisk examen i Upsala den 12 september 1890; efter studier vid Karolinska institutet i Stockholm medicine kandidatexamen därstädes d. 13 sept. 1893 och medicine licentiatexamen d. 28 april 1897. Disputerade för medicine doktorsgraden vid Karolinska institutet d. 25 maj 1900 och promoverades till medicine doktor i Upsala d. 31 maj 1900. Praktiserande läkare i Stockholm.

Thora Wigardh, född 1860 i Göteborg. Genomgått Kjellbergska flickskolan. Nödgades, på grund af det stora motstånd önskan att studera mötte, i 5 år ägna sig åt lärarinneverksamhet. Aflade 1886 studentexamen, 1887 medicofilen i Upsala; 1892 medicine kandidaten och 1897 medicine licentiatexamen i Stockholm, ingick 1897 i Dresden äktenskap med doktor E. Wigardh. Sedan 1898 praktiserande läkare i Göteborg.

Sigrid Engström, född den 7 aug. 1863, aflade studentexamen i dec. 1886, med. fil. kand.-ex. i Upsala i maj 1898, med. kand. i Stockholm i nov. 1892 samt medicine licentiatexamen i Stockholm i april 1818, sedan maj samma år praktiserande läkare i Visby. — Är sedan juni 1897 gift med v. häradshöfding Vilh. Sund Engström i Visby. —

Hanna Christer-Nilsson, född den 15 september 1867 i Borlunda (Malmöhus län). Aflade studentexamen som privatist vid högre allmänna läroverket i Lund i maj 1886. Studerade sedan vid Lunds universitet och tillhörde där först filosofiska fakulteten. Aflade filosofie kandidatexamen januari 1889 (med matematik, mekanik och fysik som hufvudämnen). Blef medicine kandidat i dec. 1893 och licentiat okt. 1898. Är sedan maj 1899 bosatt i Helsingborg såsom praktiserande läkare.

Anna Dahlström, född i Göteborg den 5 oktober 1867. Aflade studentexamen vid Wallinska skolan i maj 1886, studerade 1886—1888 vid Stockholms högskola. Med. fil. examen i Upsala i maj 1888. Med. kand. vid Karolinska institutet mars 1893, med. lic. i Upsala december 1899. Är sedan maj 1900 volontärassistent vid universitetets i Leipzig klinik för ögonsjukdomar.

Gärda Lidforss af Geijerstam, född i Lund 11 dec. 1871. Student 1889, med.-lic. 99. Besökte sommaren och hösten 1899 obstretiska och gynäkologiska kliniken i Berlin, praktiserar sedan december 1899 i Göteborg. Gifte sig 1899 med d:r Emanuel af Geijerstam.

Ada Nilsson, född 1872, med. licentiat 28 nov. 1900, amanuens vid Serafimerlasarettets gynäkologiska klinik.

Alma Sundquist, född år 1872, blef student år 1891, medicine kandidat år 1896 och medicine licentiat år 1900.

Elin S. Beckman född i Stockholm den 2 dec. 1863; afgångsexamen från Högre Lärarinneseminariet 1884; studentexamen i Stockholm 1891, med.-fil.- examen i Upsala 1892, med. kand.-examen i Sthlm 1896, med. lic.-examen i Sthlm 1901. Har praktiserat som sjukgymnast i Ramlösa, Helsingborg och Södertelje somrarne 1889—1896 och som underläkare i Särö somrarna 1897—1898. Nu praktiserande läkare i Stockholm.

Anna Kaijser, dotter till professor Christian Lovén och hans maka Hanna von Julin, föddes den 1 januari 1870, tog studentexamen vid Lyceum för flickor 1889, medicine kandidatexamen 1894 och medicine licentiatexamen d. 13 februari 1901; är sedan den 19 april 1897 gift med lasarettsläkaren i Hernösannd Fritz Kaijser och har med honom 2 barn.

Den friskaste och angenämaste är *F. Pauli's ELECTA-EAU DE COLOGNE.* Stockholm 1897 erhöll F. Pauli's Electa Eau de Cologne högsta utmärkelsen och guldmedalj. Äfven prisbelönt London, Chicago, Paris m. fl.

Hårets affallande. En läkare, som sedan flere år i Stockholm behandlar specielt hudsjukdomar, skrifver följande: »Af alla i handeln förekommande medel, afsedda för behandling af de parasitära hudsjukdomar (seborrhé, mjäll o. d.) på hvilka hårets affallande i de flesta fall beror, känner jag intet, som vid anställda prof visat sig så verksamt och i så hög grad förtjänar användas som *Azymolstimulus* — —». Vid Londonutställningen 1899 erhöll F. Pauli's Azymolstimulus guldmedalj såsom det bästa hårvatten.

KAN DEN NUVARANDE FORMEN FÖR NATTVARDENS UTDELANDE ANSES HÄLSOVÅDLIG, OCH HVAD BÖR I SÅ FALL ÅTGÖRAS FÖR DENNA VÅDAS AFLÄGSNANDE?

TID EFTER ANNAN har man i pressen sett den frågan framställas, huruvida icke den nu gängse formen vid nattvardens begående och nattvardsvinets utdelande kunde anses hälsovådlig.

Som man vet, räckes nu kalken från mun till mun, och då det väl ofta finnes tuberkulösa nattvardsgäster, låter den möjligheten lätt tänka sig, att fara för smitta här föreligger. En norsk distriktsläkare, d:r Benneche, har för den skull nyligen i ämnet riktat ett öppet bref till biskop Heuch samt förordat, att kyrkorna måtte anskaffa små bägare af porslin eller aluminium, hvilka tillhandahölles nattvardsgästerna. Prästen skulle sedan från kalken fylla vin i bägarna. Om dessa desinficierades efter hvarje nattvardsgång, kunde de sedan utan fara återigen användas. Biskop Heuch har svarat, att han fäst kyrkodepartementets och medicinalstyrelsens uppmärksamhet på saken.

Äfven till Idun ha gjorts framställningar att upptaga den otvifvelaktigt synnerligen viktiga frågan. Kort före jul erhöllo vi ånyo en skrifvelse i ämnet af följande lydelse:

HERR REDAKTÖR!

Jag tillåter mig ännu en gång återkomma till ett ämne, hvarom jag redan tidigare tillskrifvit Eder, eller frågan om lungsotsbacillernas öfverförande på friska personer genom nattvardens utdelande. Ofta har jag lifligt känt det sorgliga i att ej ha ordet i min makt för att riktigt kunna genomdrifva något i denna sak, ty det är faktiskt sanning, att mången frisk person genom nattvarden ådragit sig denna hemska sjukdom. Nu frågar jag åter: hvarför talas där om »tuberkulosbaciller på auktion», när kläder och andra tillhörigheter efter en i denna sjukdom afliden offentligen säljas, när denna smittosamma sjukdom så lätt tillföres förut friska individer genom kalkens öfverräckande, ofta utan att den ens aftorkas? För öfrigt, hvad hjälper denna lilla aftorkning, *om* den verkligen göres; lungsotsbacillerna ligga kanske redan i vinet.

Idun kan nu förstå min glädje, när jag i tidningarna läser notisen om den norske läkarens uttalande. De bägare, som han föreslår, synas mig dock ej lämpliga. De skulle verka störande vid den heliga akten. *Kunde ej vinet inneslutas i kapslar?* Detta vore ju ett bekvämt och renligt sätt.

Tänken därpå och öfvervägen saken, I lyckliga, som han tillfälle utbyta tankar i ämnet, och förlåten en liten landtlig fru, som ej vill släppa taget i denna viktiga sak.

Med vördnad och högaktning
F. B. 49 år.

Ja, för visso är frågan af vikt, och vi vilja icke längre undandraga oss att söka åstadkomma en sakkunnig utredning af densamma i Iduns spalter. Att man därvid måste röra vid ett för många känsliga sinnen så heligt ämne, att de kanske anse dess dryftande i en tidnings spalter som en otillbörlig profanation, får icke afhålla, då det ju här gäller bokstafligen lifsviktiga intressen.

Skall och måste därför saken offentligen debatteras, ha vi dock ansett bäst, att i det grannlaga ämnet yttrade sig just sådana personer, som genom sin ställning vore närmast skickade att bedöma och utreda det. Vi vände oss därför redan i början af året till ett antal framstående prästmän och läkare och bådo dessa i all korthet uttala sig öfver det spörsmål, som står som rubrik öfver denna uppsats.

Vi hafva nu haft äran mottaga svar från flertalet af dessa tillfrågade och begynna här nedan desammas införande i den ordning, de till oss ingått.

SOMATOSE *Erkändt bästa krafthöjningsmedel.* *Ökar aptiten i hög grad.* Erhålles på apotek.

K. Hofpredikanten E. D. Heüman:

Herr Redaktör!

Till svar å vänliga skrifvelsen rörande bilagda fråga får jag vördsamt meddela, att Kristi församlings nattvardsfirande kommer visserligen icke att ändras af den öfverhandtagande ängslan för baciller, hvilken ängslan alltmera synes undantränga en frimodig och barnslig tro på lifvets och dödens Herre. Fru F. B:s förslag om vinet i kapslar och det andra förslaget om olika bägare falla båda på Herrens stiftelseord om en *enda* kalk, af hvilken de skola dricka *alla*. Den lutherska församlingen lär ej af ängslan för baciller frångå sin Herres stiftelseord i en enda punkt.

Däremot fordrar renligheten, att den utdelande prästen alltid torkar kalken för hvarje nattvardsgäst.

Skall ängslan för baciller afhålla från nattvardsbordet, så bör af samma skäl all beröring mellan oss människor afbrytas, ty baciller komma på alla vägar. Vi skulle då ej läsa tidningar, ty baciller kunde hafva hängt sig fast i papperet; vi skulle ej gå i kyrkan, ej på teatern, ej på konserter, ty baciller kunna ju vara kvar i stolarne; vi skulle ej dricka vatten, ej äta maten, ty baciller äro äfven där.

Den, som tror på baciller mera än på Gud, antager jag kan också lätt undvara nattvardsbordet. Men Kristus skall lika fullt intill dagarnes ända behålla en församling, som i tron på Honom firar nattvard och därvid är så upptagen af sin Frälsare, att den i den stunden icke tänker på baciller och då ej heller har ondt af dem.

Det vore ledsamt, om Idun, som kunnat rekommenderas till spridning också i våra många allvarligt kristliga hem, nu genom att debattera dylika frågor skulle själf jaga sig ut från dessa hem.

Stockholm den 19 jan. 1901.

Med utmärkt högaktning
E. D. Heüman.
Kyrkoherde och Kongl. Hofpredikant.

Med. Doktor Ernst Westerlund:

Kan den nuvarande formen för nattvardens utdelande anses hälsovådlig, och hvad bör i så fall göras för denna vådas aflägsnande.?

Första afdelningen af frågan måste obetingadt besvaras med ja. Den nu begagnade formen är hälsovådlig, dock mindre såsom utbredare af lungsot, men difteri och andra smittosamma sjukdomar såsom syfilis kunna helt säkert mycket lätt spridas genom drickandet ur samma bägare.

Lungsotsbacillerna, om de finnas på bägarens brädd eller i vinet, inkomma dock i magen eller i svalget, men måste för att komma till lungorna finnas i den inandade luften. Nedkomna i magen och tarmkanalen, kunna de blifva farliga, först om sår där förut finnas.

Hvad den andra frågan om hur faran skall förebyggas beträffar, synes mig enklaste sättet vara, att hvarje gäst medför ett eget glas, hvari prästen iskänker ur kalken.

Enköping jan. 1901.

Ernst Westerlund.

Teol. Doktor Samuel Fries:

Till Redaktionen af Idun.

Det svar Ni äfven af mig önskar på den framställda frågan om det för hälsan vådliga sättet i nattvardens nuvarande distribution, och huru detta skulle kunna utbytas mot ett annat, vill jag så mycket hellre afgifva, som jag redan länge tänkt därpå, fastän jag ej funnit något tillfälle att uttala min mening.

Under den förutsättningen, att verkligen det nuvarande distributionssättet är så hälsofarligt, som man ofta hör uppgifvas, hvarom jag såsom icke fackman ej tilltror mig kunna uttala någon bestämd mening — mycket större hälsofarligheter torde vi dagligen få underkasta oss i det allmänna samlifvet — tror jag, att det är mycket lätt att finna ett tillfredsställande sätt att förändra distributionen, hvilken i alla händelser förekommer mig mindre lämplig.

Af konfessionella och traditionella skäl anser jag det vara omöjligt att införa somliga reformerta kyrkors sätt att begå nattvarden. Att såsom föreslagits på en bricka bjuda vinet i bägare af porslin eller aluminium — alldeles för simpelt material! — torde vara omöjligt, emedan vid stora nattvardsgångar antingen skulle fordras många hundra bägare, eller ock en rengöring af bägarne äga rum, det senare helt visst vid denna handling lika oestetiskt som att enligt det förra alternativet på altarbordet låta hundratals bägare trängas, dels begagnade, dels obegagnade. Man skulle till och med kunna tänka sig, att begagnade och obegagnade bägare förväxlades, och då vore ju denna åtgärd ur hälsosynpunkt nästan värdelös.

Skulle återigen hvarje nattvardsgäst medföra sin bägare till altaret för att få den iskänkt af prästen, är det fara värdt, att motsatsen mellan hög och låg, rik och fattig, här åter skulle göra sig gällande med hänsyn till bägarnes dyrbarhet. Men vid nattvardsbordet bör väl all sådan rang- och rikedomsskillnad vara upphäfd.

Skall någon förändring ske, så måste den i alla händelser smyga sig så tätt som möjligt efter den nuvarande sedvänjan. Och ett sådant sätt finnes verkligen.

Den distribuerande prästmannen åtföljes vid sin förrättning af en kyrkovärd eller klockaren, som på patenen bär oblaterna. Själf håller han i ena handen den fyllda kalken. Med den andra doppar han oblaten, hvilken för detta ändamål bör äga en mera porös konsistens och större volym än den nu vanligen använda, i vinet och räcker nattvardsgästen på detta sätt *på en gång* brödet och vinet. Ingen nattvardsgäst har då någon slags beröring med den andra vid vinets mottagande, och symbolen af en gemensam kalk är ändock bibehållen till och med i högre grad än vid den vanliga distributionen. Denna kan också gå mycket raskare, hvilket är synnerligen behöfligt i de stora landsortsförsamlingarna. I stället för att nu distributionsorden två gånger upprepas, skulle de enligt mitt förslag endast sägas en gång, vare sig:

»Kristi lekamen, för dig utgifven, och
Kristi blod, för dig utgjutet.»

eller:

»Jesus Kristus, hvilkens lekamen och blod
du mottager, bevare dig till evigt lif.»

Redan länge har man i landsortsförsamlingar praktiserat en samtidig utdelning af bröd och vin, men då med den ännu hälsofarligare påföljden, att kalken mera sällan omvrides i prästens hand och icke torkas mer än en gång mellan hvarje »duk».

Mot den af mig föreslagna anordningen kan ingen konfessionell invändning göras. Att en kyrkovärd eller klockaren deltager vid nattvardsutdelningen såsom biträde, är på intet sätt stridande mot vår bekännelse och knappast mot gällande kyrkolag (kap. 11) — den senare kunde ju äfven ändras — enär kyrkovärdarna eller klockaren skola inbära nattvardselementen och i mån af behof påfylla vinkannan och oblatförrådet. Hvarför skulle de då ej kunna hålla i handen en paten med oblaterna på? De skulle ju i alla fall icke deltaga i själfva distributionen.

Med en mycket liten portion god vilja och en mycket ringa minskning i den högkyrkliga konservatismen kunde denna lilla, väl påkallade förändring äga rum inom kort tid, dock svårligen förr än år 1903 efter kyrkomötets sammanträde detta år. Det är hög tid att företaga förändringen bl. a. af det skälet, att redan tanken på det hälsofarliga i nattvardens begående, detta må nu vara verkligt eller till en del inbilladt, afhåller många från nattvardsbordet.

Till sist ber jag att, begagnande tillfället, få tillägga, att hvad jag här *under de nuvarande kyrkliga förhållandena* anser vara lika eftersträfvansvärdt som möjligt att genomföra, icke i allo sammanfaller med det mig personligen föresväfvande idealet för nattvardsgångarnes anordnande och begående.

Stockholm den 21 jan. 1901.

Med största högaktning
Samuel Fries.
Teol. Doktor.

Ärkebiskopen J. A. Ekman:

Iduns Redaktion.

Tanke på kyrkliga åtgärder tyckas mig icke böra ifrågakomma, förr än det af medicinska auktoriteter blifvit utredt, om någon verklig fara är för handen eller ej. Synnerligen önskligt vore, om ej allmänheten förr eller i annat fall oroades, än om fara är.

Västerås den 23 jan. 1901.

Med största högaktning
J. A. Ekman.

(Forts. i nästa n:r.)

»NORDENS KVINNOFÖRBUND».

ALLA DE bland våra läsarinnor, som önska deltaga i den nordiska kvinnokorrespondensen, torde insända sina anmälningar till Iduns redaktion, Stockholm, med uppgift om fullständigt namn och adress, ålder, samhällsställning och intressen samt huruvida insändaren önskar korrespondera med en norska, danska, finska eller svenska. 20 öre i frimärken bifogas för brefkostnaderna. ***I den mån anmälningar ingå från grannländerna,*** *skola vi sedan, med ledning af de lämnade uppgifterna, sammanpara de olika korrespondenterna och där efter i bref underrätta dem, när och under hvilken adress de kunna begynna korrespondensen. Denna föres därpå som hvarje annan privat brefväxling.*

Största härvarande lager af

Duktyger

Lakans-, Örngåttslärfter, Hollands, Madapolam, Broderier & Spetsar.

K. M. LUNDBERG

STOCKHOLM.

Priskurant med 1200 illustrationer franko.

3

»GUBBEN OCH GUMMAN». AKVARELL AF CARL LARSSON.

HOS GUBBEN OCH GUMMAN.

I DETTA Iduns nummer intages en fotografi efter en min akvarell, föreställande ett gammalt par utanför sin stuga, med höstens gulnande trän i bakgrunden och ett par af höstens kulturblommor i förgrunden. Gumman med sitt handarbete och gubben på verandan, läsande sin tidning. Därmed kunde det enligt min mening vara nog, men redaktionen, som vet, att det är konstnärens föräldrar, som stått modell, vill ha detta nämndt och vill, att jag, sonen, skall skrifva några rader därtill.

Ja, bevare oss, så mycket onödigt nu skrifves och tryckes!

När för ett par år sedan min mor omtalade för mig, att jag, förste och, efter min lilla, stackars, mångårigt sjuke brors bortgång, ende sonen och barnet, föddes vid »Tyska stallplan» inom »staden mellan broarna» i ett sånt där gammalt hus med barackport (afbildad bland annat i Nordensvans »Mälardrottningen»), var det rätt underliga tankar jag fick. De flesta af dem tiger jag varligt med, men kan ju erkänna, att jag tyckte det var bra så till vida, att jag först fick se dagens — skumma — ljus i denna åldriga byggning, i denna stämningsfulla medeltidsstad.

Han, far min, en fattig bonddräng från Sörmland, och hon, mor, en stackars tjänstepiga, som sedan barnsben i elfva år slitit i samma storborgarfamilj, hade där för sina små besparingar satt upp ett — nykterhetsvärdshus. Det gick snarligen i putten, och i grämelse och förtviflan blef jag född. Och icke blef det bättre sedan. Värre och värre år för år! Men icke vill jag blotta deras tunga och tröstlösa kamp, men måste säga, att om man skall tala om »tåga i lynnet», så nog måtte dessa båda människor haft den i hög grad. Nog minnes jag dessa tider med frätande bitterhet, ja fasa, men säkert vårda dessa båda sunda och kraftfulla människor sig ej om att ägna det som är öfverstökadt den ringaste tanke. Tror jag.

Mor, där hon nu kommer emot eder med en påbörjad stubb, ett fullständigt mästerverk, ämnad såsom julklapp åt Suzanne riktigt skiner af sprittande lefnadslust. Där finns det »vitalitet», så det räcker. En gång om året blir hon dock olustig och trånande. Det betyder att hon måste ner till sin födelsestad, Stockholm, för att rutscha ut ett tag, gå på operan och för att träffa gamla vänner. Det är inte värdt att tala förstånd med henne, hon ger både gubben och oss katten, men kommer tillbaka om fjorton dagar, glad och nöjd, så vacker och så mild.

Men se gubben, h a n vill inte lämna »Kartbacken», inte ens, om möjligt, som död, ty där skulle han helst vilja blifva begrafven, sade han mig senast, med glada tårar i sina små grisögon. Se, därifrån ser den gamle bondpojken ned i dalen på huru masarna arbeta med jorden, och — anagga det — det är ingen mild kritik han fäller.

När han så ilsknat till riktigt, blir han med ens ett enda bondgrin, ty på gångstigen, mellan krusbärsbuskarna komma Brita och Kersti kånkande med en smakbulla åt farfar och morfar. Det är rysligt väl, förstår ni, mellan dem.

Och gubben kastar en blick dit där ån ringlar sig som en silfverorm, och den blicken stannar på ett atelierhus med takfönster, och han tänker — förmodar jag —:

Hur i all världen kan den satans pojken ha fått så söta barn!

— — — — — —

Får det vara nog nu, herr redaktör!

CARL L—N.

BLOTT ICKE HOPPET. SKISS FÖR IDUN AF VIVI ANKARCRONA.

HON LÄT de röda pärlorna glida genom fingrarne som droppar af klaraste blod och med ett sakta plaskande ned i den lilla fontänen.

»Det var idealen — — det var illusionerna — — det var lyckan — — det var hoppet — —.»

Han böjde sig fram och grep om hennes handled.

»Nej, nej, inte den, blott icke hoppet!»

Hon såg upp på honom med ögon, mörka af vemod.

»Hvarför behålla hoppet, då man intet har att hoppas?»

Han skakade på hufvudet.

»Hoppet måste alltid finnas, annars dör själen.»

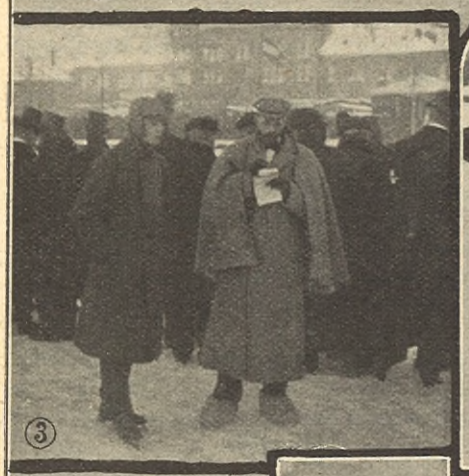

»NORDISKA SPELEN» I STOCKHOLM. FRÅN TÄFLINGARNA I KONSTÅKNING PÅ NYBROVIKEN. PÅ STALLMÄSTARGÅRDEN VID DISTANSRIDTEN ENKÖPING—STOCKHOLM. FOTOGRAFIER FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

1. Wienaren G. Fuchs, 2:a pris i konståkning. 2. Norrmannen O. Holthe, 1:a pris i konståkning. 3. Engelska journalister. 4. Hr E. de Flon från Gefle, 2:a pris i konståkning. 5. Från paråkningen: fröken E. Sjöberg och hr Chr. Soldan. 6. Kronprinsen komplimenterar hr Euler och fru von Szabo. 7. Hr Salchow står för Dagens Nyheters tecknare. 8 o. 9. Grupper af journalister (redaktörerna Winterhjelm, Tengvall m. fl.). 10. Frih. Osborne Dickson. 11. Friherrinnan Ellen Cederström vid Stallmästargården. 12. En af distansryttarne inkommer. 13. Under väntans timmar vid Stallmästargården. 14. Löjtnanterna B. Salmson och frih. S. Gyllenstierna efter ankomsten till målet. 15. Den först inkomne »sitter af». 16. En af distansridtens fyrbenta hjältar. 17. Förste pristagaren löjtnant E. Goldkuhl. 18. Prins Carl lyckönskar segervinnarne.

Hon blickade tankfull ned i det svala vattnet, på hvars yta några hvita kameliablad simmade som lätta snöflingor.

»Mellan femton och tjugufem år då tror och hoppas man allt, men sedan...» hon tystnade tvärt och vände sig bort.

»Nej, nej, inte så,» inföll han åter. »Jag är snart fyrtio år och hoppas ännu mycket af lifvet.»

»Verkligen?» Det lät halft gäckande, halft vemodigt. »Kanske det är så, att man inte kan bestämma någon tid. Hos somliga kanske förmågan att hoppas aldrig funnits, då åter hos andra den finns hela lifvet igenom. Kanske ni hör till det senare slaget och jag till det förra.»

Han stod och betraktade henne länge under tystnad. Hvart hade den forna glansen i ögat tagit vägen och hvart den forna lifsglädjen?

Som om hon gissat hans tankar, vände hon sig om mot honom.

»Lifvet har farit illa med mig,» sade hon med ett sorgset leende. »Jag blef sårad till döds en gång — mitt hjärta förblödde inte, det förfrös istället och med det hoppet.»

»Men hoppet kan födas på nytt. Hoppet är gudagnistan inom oss, och utan det kunna vi ej lefva.»

Med mildt våld drog han in hennes arm under sin.

»Säg, vill ni inte låta mig lära er att hoppas?»

Hon ryckte till, som om han slagit henne i ansiktet, och drog häftigt tillbaka sin arm.

»Ni?» Det lät som ett ångestrop och likväl med en underström af oändligt vemod. Därefter skakade hon sakta på hufvudet.

»Jo, jag!» utropade han. »Jag är stark. Min styrka räcker för oss båda, och jag skall bygga upp edra störtade ideal, foga samman edra krossade illusioner och lära er att hoppas på lifvet.»

Han fattade åter hennes slappt nedhängande arm och kvarhöll den fast.

»Då jag för tre år sedan reste, borde jag hafva sagt er allt redan då, men hur det var, blef det intet af. Kanske var jag ej riktigt säker på mig själf. Men nog visste ni ändå utan ord —? Nu under dessa tre år har min kärlek vuxit stor och stark, och nu kan den bära hela lifvet med allt dess hårda allvar.»

Hon stod med hufvudet bortvändt, så att han blott kunde se den smala nacken och däröfver det rika, mörka håret. När hon åter vände sig mot honom, glänste och glitrade det som af tårar i de långa, mörka ögonfransarne. Hon satte sig ned på marmorbrädden, som omgaf den lilla fontänen, och doppade fingrarne i vattnet.

»Vill ni höra en saga,» sade h n och fortsatte därefter i en egendomligt låg, drömmande ton lik en ensam vågs skvalp mot stranden:

»Det var en gång en ung flicka, som trädde ut i lifvet med famnen full af solljusa illusioner. Människorna, som mötte, sökte nog att röfva från henne de där illusionerna. De voro väl afundsjuka, emedan de förlorat sina långt efter sig på den steniga vägen. Men den unga flickan endast skrattade åt dem allihop och gick vidare sin väg fram. Så mötte hon en ung man.»

Här gjorde hon ett litet uppehåll och böjde sig djupt ned öfver vattnet, som om hon velat svalka sina heta kinder därmed.

»Den unge mannen stannade, tilltalade henne och följde med henne ett stycke på väg. Han såg djupt in i hennes ögon och talade till henne så vackert, och den unga flickans hjärta bäfvade af lycka därvid. Då han sedan ville fortsätta sin väg utan henne, förstod hon först ej allt. Hon trodde, att han gick för att åter snart komma tillbaka och hämta henne. Men han kom ej. Hon kunde se honom som i en dröm, där han vandrade vidare, glad och oberörd, skämtande och pratande med alla unga flickor han mötte, och med en djup, tung suck vände hon sig om för att ensam fortsätta sin väg. Men allt syntes henne nu så förändradt. Det var som om solen gömt sig bakom en tät slöja och hon frös, men mest af allt i själen. Då hon såg efter, upptäckte hon äfven, att hon förlorat alla sina vackra illusioner. Dem hade visst den unge mannen tagit med sig.»

Hon tystnade och hennes blickar irrade tankfulla förbi honom långt ut i rymden. Han sade intet, och mellan dem lade sig en tystnad, djup och tung och likväl full af tankar.

»Var det intet mer?» frågade han slutligen med en ångestfull bäfvan i rösten. Hon for upp.

»Jo, efter en tid mötte hon åter den där unge mannen. Han ville då börja samma lek om igen...»

»O, Ellen, tyst, tyst.» Med en snyftning af djupaste förtviflan slog han båda händerna för ansiktet.

Hon fortsatte att leka med fingrarne i vattnet, men det ryckte kring munnen som af återhållen gråt.

»Lifvet har farit illa med mig,» sade hon. »Jag har blifvit sårad.»

»Vill du inte låta mig godtgöra?» hviskade han innerligt. »Jag älskade dig ju hela tiden, o, Ellen du måste höra mig.»

Hon reste sig upp och sträckte afvärjande ut händerna.

»Ni män förstå er så litet på kvinnan. Det hade behöfts så litet från er sida, då för tre år sedan — endast några fattiga ord. Men ni reste, utan att säga något, och då teg ni också ihjäl min gryende kärlek. Om ni män blott visste, när ni borde tiga och när ni borde tala!»

»Men du visste ändå utan ord?»

»Däri ligger just felet. Ni tro, att ni kunna binda kvinnan endast med en blick, och så resa ni er väg utan vidare. Ni lefva er trötta på det brusande lifvet därute, och så komma ni tillbaka med mättad lefnadslust och med längtan efter kärlek, och då tron I, att kvinnan ännu skall stå där och vänta er med öppen famn. Men kvinnan, hur skall hon kunna veta? Är hon en fjäril, glömmer hon snart och fäster sig vid en annan.»

Han böjde sig ned öfver henne och vände hennes ansikte upp mot sig.

»Och du, Ellen?»

Hon försökte slita sig lös, men då detta ej gick, mötte hon stolt hans blick.

»Jag?» svarade hon i lätt ton. »Jag kämpade och öfvervann min kärlek. Nu är den död.»

Han höll henne fortfarande fast och såg henne länge in i ögonen. Öfver hennes kinder och ända ned på halsen spred sig så småningom en varm rodnad och hennes ögon fylldes af klara tårar, hvilka långsamt sipprade ned på hans händer. Då släppte han sitt tag.

»Ellen, säg att du vill låta mig godtgöra,» hviskade han.

Ett bittert drag flög öfver hennes ansikte.

»För att lugna ditt samvete?»

»O, Ellen!»

Hon stod framför honom helt tankfull med en röd ros i handen. Nu räckte hon honom den med ett sorgset leende.

»Se där,» sade hon. »Tag den som ett tecken till, att jag ej hyser något agg mot dig. Allt är dödt och lugnt inom mig. Jag lider inte mer...»

»Ellen, du bedrar dig själf. Du lider mer än någonsin. Om din kärlek vore alldeles död, skulle du ej lida. O, gif mig åtminstone hoppet,» bad han innerligt. »Låt mig försöka att få den där döda kärleken i ditt hjärta att åter spira upp. Kanske är den ej död — kanske sofver den endast. Jag kan vänta ännu i tre år, om du blott ger mig hoppet.»

»Hur kan jag gifva bort, hvad jag själf ej äger?»

»Du måste äga det, Ellen.»

Hon skakade sakta på hufvudet, och räckande honom den röda rosen sade hon:

»Kanske är det så, att lifvet gjort mig bitter, och kanske ser jag allt i för dystra färger. Kom tillbaka om ett år — kanske då — —»

Han böjde sig djupt ned öfver handen, som räckte honom rosen, och tryckte en tacksamhetens kyss därpå, och i nästa sekund var hon försvunnen.

DAGNY. DIKT AF DANIEL FALLSTRÖM.

DAGNY, låt din skida glida
öfver snön, som gnistrar hvit!
Bort till marker, vilda, vida,
ha vi endast kvar en bit.

Februarihimlen spänner
öfver oss sitt djupa blå,
och af mod som jag du känner,
Dagny, dina pulsar slå.

Ilsket röd din lufva brinner
emot drifvors hvita glans,
och jag snöstoft glittra finner
i din mörka ögonfrans.

Gyllenhåret riktigt flammar
liksom solguld, när du far
in bland skogens mörka stammar,
där ju huldrorna bo kvar.

Hör du ej af vingar suset,
ser du ej på hvarje gren
blixtra i det gröna ljuset
ädelsten vid ädelsten?

Här i hvita sagoskogen
är du drottning, jag är kung —
var mig huld och var mig trogen,
drottning Dagny, vän och ung!

Fram nu genom tassarmarker
glide skidan, snabb och van,
genom mörka jätteparker,
bildade af fur och gran!

»NORDISKA SPELEN» I STOCKHOLM. ILLUMINATIONSFESTEN I IDROTTSPARKEN. TECKNING FÖR IDUN AF HJ. ENEROTH. 1. FYRVERKERIETS GLANSNUMMER, »TELEMARKSSVÄNGEN» I BRILJANTELD. 2. UTSIKT ÖFVER SKRIDSKOBANAN UNDER UPPVISNINGEN I KONSTÅKNING. 3. KÄLKBACKEN. 4. SKOLUNGDOMENS FACKELDANS.

Här oändlig tystnad hvilar —
blott en ensam hackspett slår
mot en stam, och silfverpilar
regna öfver silfversnår.

Drottning Dagny, ur ditt rike
ila nu vi ut i ljus —
skogens troll och huldror vike
för den vakna forsens brus!

Här vid tvärbrant åttestupa
stanna vi på bergets kam —
nedanför i dalen djupa
titta röda byar fram.

Dagny, så långt blicken räcker
ser du här ditt eget land!
Sverige hvita händer sträcker
mot dig här i morgonbrand.

Lyssna barn, du blonda, unga!
Under dig du forsen hör
med sin silfverstämma sjunga
något, som ditt hjärta rör:

Dagny, älska högt som kvinna
detta land, nu klädt i hvitt,
lär din son en gång att brinna
för att jämt se Sverige fritt!

Dagny, svär vid morgonglöden
aldrig ge den man din hand,
som ej går med fröjd i döden
för ditt fagra, hvita land!

PÅ TRÖSKELN TILL »BARNETS ÅRHUNDRADE». FÖR IDUN AF H. Ö.

FORTS O. SLUT FRÅN FÖREG. N:R.

Assessor Grip till dr Evald.

Bälteberga den 13 juni 19...

B. B.

Jag har åhört ett par lektioner med de äldre flickorna i huslig ekonomi och hälsovård. Att sådana ämnen verkligen stå i något slags förhållande till hvarandra, det tyckas de söta flickorna här få lära sig, och det skall göra deras blifvande äkta män innerligen godt — för att inte tala om deras kassor. Jag börjar redan känna mig lugnare i afseende på mina pojkars framtid!

Nå, lektionerna åtföljas eller föregås alltid af praktiska öfningar, som de unga damerna med hårpiska ej gärna glömma.

Sedan de lärt sig den nyttiga konsten att baka, få de också naturligtvis bestyra om gräddningen af sina verk. Ett härligt tillfälle, då tungan — Evadöttrarnas försåtligaste fiende — gärna vill löpa som lärkvingar utan uppehåll, tills — plåten är »bränd». Genast böta med veckopenningen: att bränna småbröd kostar den försumliga fabrikspriset utom skammen.

Tungan är en liten eld, säger Jakob. Brändt barn skyr elden, säger erfarenheten. »Framtidens kvinna» kommer troligen att tala mindre än nutidens, säger fröken Key. Och hon tycks få rätt, C. D. W. säge hvad han vill.

Hos de blifvande husmödrarna inpräntas lämpligheten af att två sina händer äfvensom nyttan af att ha renliga och rymliga bostäder. Få de också lära sig att förtjäna hyran till bostäderna? frågar du. Nå ja — mottot på det här kapitlet af skolans verksamhet lyder så: bo öfver dina tillgångar, ät efter dina tillgångar, kläd dig under dina tillgångar!

»Framtidens kvinna» kommer tydligen att minska utgifterna för sina hattar. Slutsatsen är kanske något förhastad. Att hon emellertid här får vänja sig vid en viss praktisk anspråkslöshet ifråga om dräkten, har jag nyss kunnat konstatera.

På en flakvagn dragen af Hans Alienus' oxar (ingalunda körda af Strindberg), såg jag några af dessa hushållskulturens adepter sitta med klappträn i händerna och vaxduksförkläden, på väg med byket till klapphuset vid ån — utan att den europeiska kulturvågen sjönk en linie, du!

Au revoir

Joh. Grip.

Fröken Holm till doktorinnan Evald.

Bälteberga den 14 juni 19...

Goda Tante!

Sedan tante Anne-Charlotte ändtligen öfvervunnit sin assessors betänkligheter

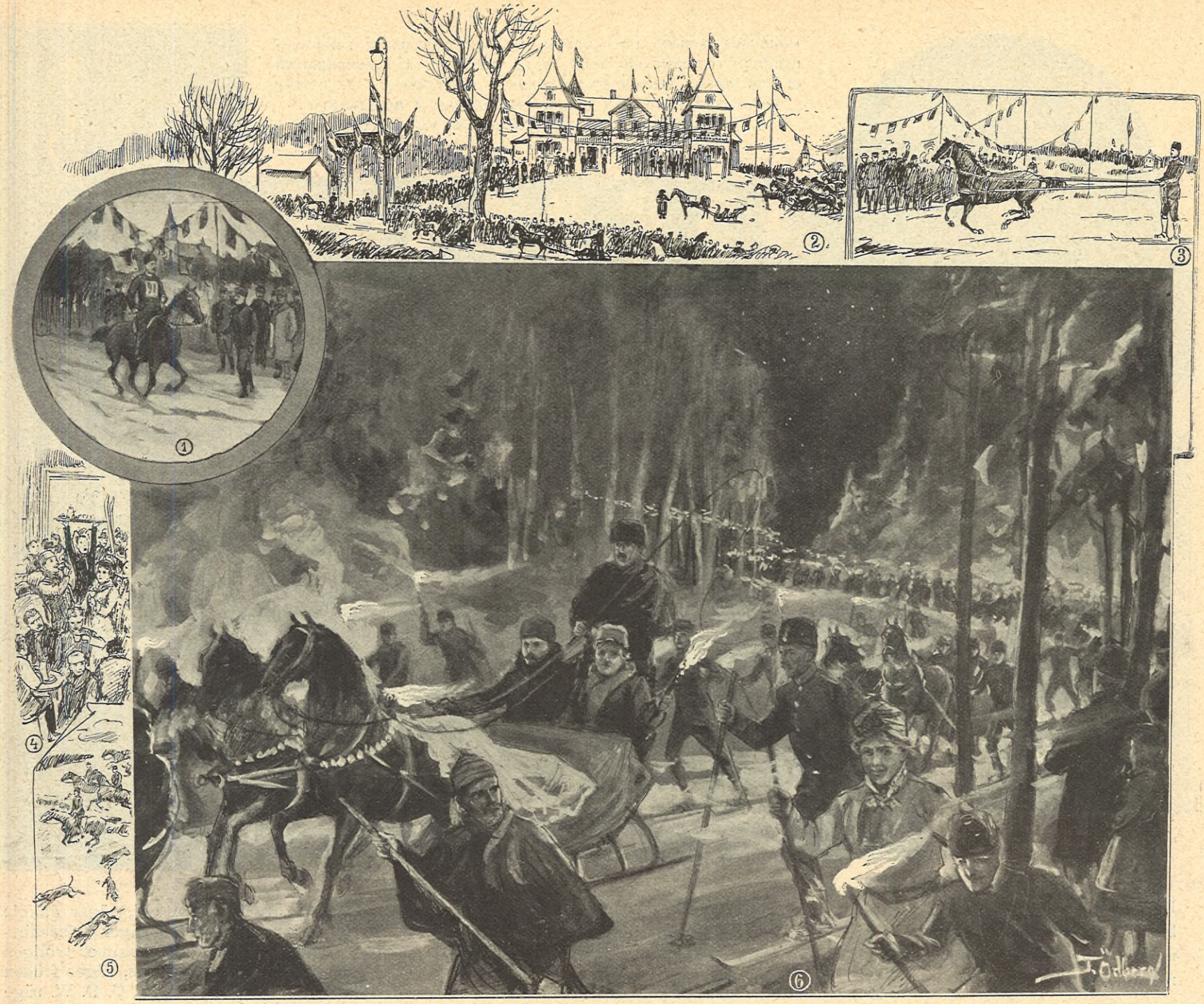

»NORDISKA SPELEN» I STOCKHOLM. DJURSHOLMSDAGEN. TECKNING FÖR IDUN AF TYCHO ÖDBERG. 1. RAPPORTFÖRING. 2. VID RESTAURANTEN. 3. SKIDKÖRNING EFTER HÄST. 4. »STRIDEN FÖR BRÖDET». 5. JAKT TILL HÄST. 6. SLÄDPARTIET OCH FACKELTÅGET UNDER INFÄRDEN TILL STOCKHOLM.

vis-à-vis skolan, har hon gripits af en viss trötthet och därför anförtrott åt mig att skrifva några rader — själf hoppas hon att snart få muntligen aflämna vidare rapporter.

Hvad som allra mest tilltalat mig här är den kärleksfulla vård, som från de yngsta barnen till läraren själf ägnas marken och örterna på marken. Det är ju med marken som med ett människohjärta: den liknar en torr hed, tills en vänlig hand griper in, ansar, vattnar, sår; snart kommer en tid, då samma hand får skörda.

Hvarje barn har här en liten bit jord, och det är dess största nöje att följa fröets och plantans utveckling från grodd eller brodd till färdig växt med blomma och frukt.

När solen står lågt på morgonen, och de sneda strålarna brytas i trubbiga vinklar genom daggens linser, smyga sig tysta gestalter genom trädgården. Det är som ginge de och lyssnade på safvens gång genom kärlsträngarna, medan trasten i en blå lund tonar en nordisk kärleksvisa.

Plötsligt drunknar ackordet i en kör af silfverklingande röster. Det är så naturligt, att barnen känna glädje vid mötet med denne trädgårdsmästare, inför hvilken det tydligen inte råder någon principiell skillnad mellan blomstret och barnet.

Åt båda ägnar han samma fina, känsligt nyanserade behandling, som kärlek och bildning i förening mäkta.

Finns det ett stiligare yrke på jorden än trädgårdsmästarens? Åh — nu är jag tokig. Tro mig, för länge se'n har jag upphört att dyrka den blå blomman. Farväl!

Med varm tillgifvenhet

Anna Holm.

Assessor Grip till dr Evald.

Bälteberga den 15 juni 19...

Käre svåger!

Nu orkar jag inte längre disputera med min varmhjärtade Anne-Charlotte. Jag har sträckt vapen, käre vän, och — kvinnan har sista ordet. Det är precis som inför rätten! Men föröfrigt och skämt åsido: Hvarför skulle inte de här idéerna vara berättigade?

En bottenskola, som meddelar det för alla erforderliga kunskapsförrådet, ha vi redan. Låt då alla utan undantag besöka den!

Den ensidigt litterära ligabildning, som kallas obligatorisk studentexamen, och som hittills bundit så många unga krafter, som ursprungligen voro danade att träda ut i ett verksamt, mera praktiskt lif, låt oss skaffa den ur världen ju förr dess hellre. Låt oss i stället på bottenskolans grund bygga upp en anstalt, som fysiskt, moraliskt och intellektuellt fostrar de unga att rätt bruka sina krafter till det allmännas väl.

Vi skola införa en rationell hushållning äfven med det andliga kapitalet, och det sker ju, om hvarje kraft kommer på sin rätta plats i rätt tid.

Därför måste denna bildningsanstalt stå öppen för alla, äfven de fattiga. Först och främst skall den meddela medborgerlig bildning, hvarmed jag menar både förmåga och vilja att med hellenisk glädje och kristlig kärlek tjäna samhällets intressen främst. »Allt för fosterlandet!» Därför äro här alla ämnen obligatoriska utom främmande språk. Lokala skäl må afgöra, om dessa skola vara två eller blott ett.

»NORDISKA SPELEN» I STOCKHOLM. HOCKEY OCH CURLING PÅ NYBROVIKEN. BUDKAFLETÄFLINGEN FALUN—STOCKHOLM. DJURSHOLMSDAGEN. KAPPLÖPNINGARNA PÅ LINDARÄNGEN. TRAFTÄFLINGEN PÅ NORRA BRUNNSVIKEN. FOTOGRAFIER FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

1. Engelska hockeyspelarne. 2. Upsala hockey-klubb, 1:a pristagare. 3. Hockey-täfling mellan Upsaliensare och Stockholmare. Grefve Cl. von Rosen vid bollen. 4. Öfverstelöjtnant Balck spelar curling för kronprinsen. 5. 1:a och 2:a man i budkafletäflingen inkomma till målet vid Stallmästargården. 6. Hr C. J. Johansson från Sundsvall och Svea gardisten Nordström, 1:e o. 2:e pristagare i budkaflelöpningen. 7. Turkiske ministern och prinsessan Eminée ansluta sig till slädpartiet till Djursholm. 8. Löjtnant P. Carlberg, 1:e pristagare i skidkörning efter häst Upsala—Djursholm, samtalar med general Stjernstedt. 9. Löjtnanten grefve Posse, 3:e pristagare i skidkörning, prins Carl, hofmarskalk Lilliehök, kronprinsen. 10. Grefve Posse kör in till målet vid Djursholm. 11. Kavallerist med infanterister på släp. 12. Militär rapportföring. 13. I Djursholms kälkbacke. 14. Konungen åser kapplöpningarna på Lindarängen. 15. På »sadelplatsen». 16. Uppridt till »målet». 17. Första pris

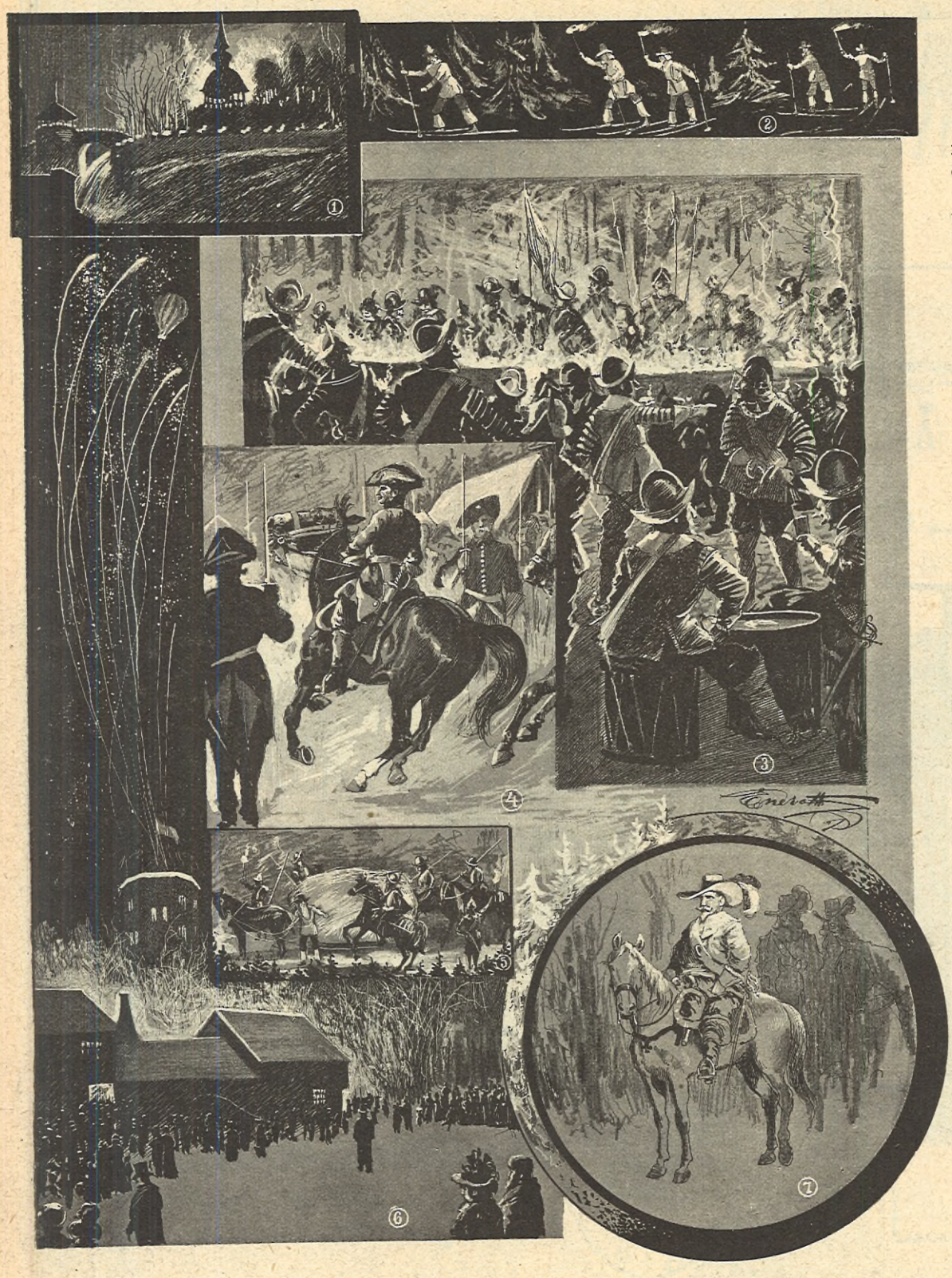

»NORDISKA SPELEN» I STOCKHOLM. MIDVINTERFESTEN PÅ SKANSEN. TECKNING FÖR IDUN AF HJ. ENEROTH. 1. OSCARSTERRASSEN MED TORNET MAKALÖS OCH HÅSJÖSTAPELN. 2. SKIDLÖPARNE UPPHINNA GUSTAF VASA PÅ NORSKA GRÄNSEN. 3. GUSTAF-ADOLFSKRIGARE KRING BIVUAKEN. 4. VID KARL XII:S LÄGER. 5. GUSTAF VASA I HALMLASSET. 6. FYRVERKERIET FRÅN BREDABLICK 7. GUSTAF II ADOLF.

Examen aflägges endast af dem, som äfven studera språken.

En sådan medborgerlig bildningspröfning berättigar till inträde på alla sådana banor, som hittills kräft studentexamen — med undantag af den lärda banan.

För denna inrättas en tredje läroanstalt: den lärda skolan eller gymnasium.

Gymnasier inrättas endast i de större städerna; de medborgerliga bildningsskolorna däremot i största möjliga utsträckning. Afgång från gymnasierna berättigar till inträde vid universiteten, hvilkas uppgift närmast är att bilda högre ämbetsmän och vetenskapsidkare.

Men rättighet — icke att aflägga examen — men väl att åhöra föreläsningar vid universiteten må tillkomma hvarje välfrejdad svensk eller — svenska!

Bottenskolan, medborgarskolan (båda kostnadsfria), gymnasium och universitet — se där serien! Ja, den här landtskolan vill ju vara ett led i den där serien. Eller rättare de två första leden på en gång.

Naturligtvis kunna invändningar göras, bevars väl. Jag själf har ju gjort dem hela tiden, men som sagdt blifvit nedtystad af damerna. Pluralis, du, eller rättare dualis! Ser du, inte blott min hustru har argumenterat emot mig, utan också fröken Holm. Den sistnämnda dock innerst af andra bevekelsegrunder. Käre vän, erotik spelar ock en roll i pedagogiken, så mycket har jag kunnat finna.

Men detta hör egentligen till min hustrus gebit.

Vi resa om ett par dagar.

Din svåger
Joh. Grip.

UR DAGSKRÖNIKAN.

EN NY AKADEMISK SKALD.

SVENSKA AKADEMIEN har vid sitt senaste sammanträde i ledigheten efter kanslirådet F. Sander till ledamot valt och kallat öfverintendenten A. T. Gellerstedt.

Detta val skall helt visst hälsas med sann tillfredsställelse på grund af den nyvaldes betydande förtjänster som lyrisk skald. Gellerstedts fina, ursprungliga diktning, okonstlad och ädel alltigenom, är nämligen en dyrbar skatt i vår litteratur, som ej förlorar i värde med åren.

För öfrigt är den nyvalde akademiledamoten, som bekant, en af våra förnämsta arkitekter och akvarellister. Professor i arkitektur sedan 1877, fungerar han som sådan vid Tekniska högskolan. Samma år blef han äfven medlem af Akademien för fria konsterna. Såsom akvarellist har han med stor alsterrikedom och framgång utfört en mängd utsikter och arkitekturvyer; äfven som etsare har han lämnat flere prof af sin konstnärsverksamhet.

*

BRUKSÄGAREN H. I. W. GAHN.

BRUKSÄGAREN H. I. W. GAHN afled härom dagen härstädes i en ålder af 80 år.

Han föddes på Kåfalla bruk i Fellingsbro socken, som ägdes af hans far. Efter skolundervisning i Hillska skolan samt privat undervisning i hemmet och i Upsala blef G. 1840 student därstädes.

År 1849 blef Gahn brukspatron på fädernebruket Kåfalla, till hvilket bruk han sedermera 1870 genom arf och köp af sina syskon var ensam ägare, hvarjämte han efter modern hade andelar i Ramnäs och Norns bruk i Västmanland och Dalarne samt genom sitt gifte i Dalkarlshytte bruk i Örebro län. Han var vidare disponent för Larsbo—Norns aktiebolag samt för Ramnäs valsverk.

Jämte denna omfattande brukverksamhet hade Gahn tid öfrig för en mängd allmänna värf och affärsföretag. Äfven var han under några år riksdagsman i borgarståndet.

Brukspatron Gahn, som var bosatt på Vikmans hyttans bruk i Dalarne, var änkling sedan 1888. Han sörjes nu närmast af en son, kapten Henrik

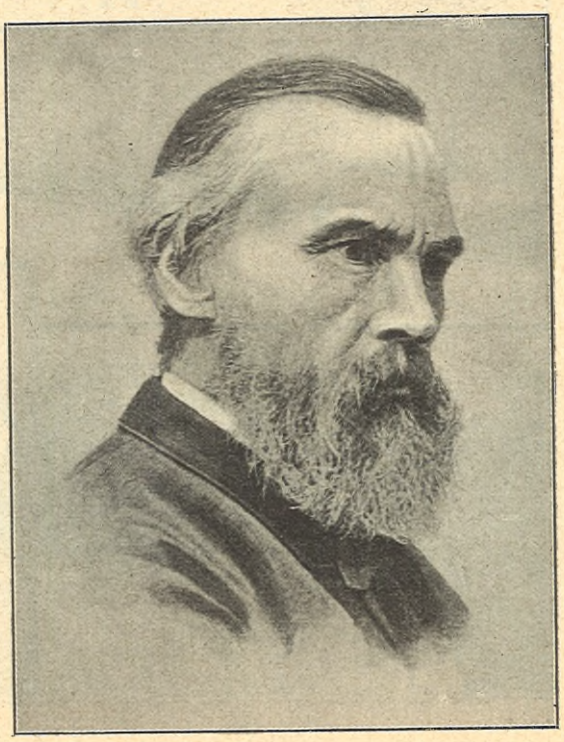

DEN NYE MEDLEMMEN AF SVENSKA AKADEMIEN A. T. GELLERSTEDT.

Gahn, ägare till Kåfalla; och en dotter, gift med fältintendenten Axel von Heijne härstädes, samt barnbarn.

*

EN SMÅLÄNDING, som gjort lycka i den fjärran västern, är f. n. på besök i Sverige. Hans namn är J. A. Johnson, borgmästare i staden Fargo i North Dakota.

Vid 12 års ålder utvandrade mr Johnson år 1854 med familj, d. v. s. fadern, modern och två systrar från Sunnansjö i Ö. Thorsås socken till Amerika. På den tiden tog öfverresan betydligt längre tid än nu och därför kunde ock mycket hända under färden, om än alla ej voro lika illa utsatta som den 12-årige smålandsgossen, hvilken fick se både moder och systrar sänkas i hafvet, aflidna i kolera. Fadern, som var soldat, insjuknade ock, men kom i land med lifvet. Men sjuk som han var, kunde han ej göra något för sonen, hvilken ensam kastades ut i lifvet för att själf draga sig fram. Men han var småländing och soldatson, det fanns gry i honom. Det var dock först under inbördeskriget, som mr Johnson lyckades slå sig riktigt igenom. Som gemen man ingick han i de norra staternas led, inom hvilka han genom tapperhet och oförvägenhet slutligen avancerade till major.

M:R J. A. JOHNSON.

Efter kriget återgick han till fredliga värf och blef länsman i Washingtondistriktet i Minneapolis samt därefter borgmästare i Fargo, allt blott genom sin duglighet och energi, ty af sin svenska börd har han ej dragit någon direkt nytta, i det han tjänstgjort på platser, hvarest svenskarna ej äro nog talrika att härigenom ha något att säga. Som borgmästare ingick han i den amerikanska borgmästareföreningen och har där, som nämndt, avancerat till ordförande, ett uppdrag, som gifvetvis innebär ett alldeles särskildt stort förtroende, då ju borgmästarne i Förenta staterna och Kanada kunna räknas i tusental.

Det är ock på uppdrag af denna förening, som mr Johnson nu företager sin resa, under hvilken han skall i Europa studera municipala förhållanden.

*

FRU RANDI BLEHR, norska ministerhotellets älskvärda värdinna, fyllde för några dagar sedan 50 år och var med anledning däraf föremål för en synnerligen hjärtlig hyllning från olika kretsar såväl inom som utom hufvudstaden.

En grupp damer från skilda arbetsområden här i hufvudstaden öfverlämnade åt fru Blehr en väggbonad från Handarbetets vänner samt en bukett i de svenska färgerna, och fröken Anna Whitlock gaf därvid i varma ordalag uttryck åt många svenska kvinnors hjärtliga tack för hvad fru Blehr verkat i fråga om att föra norska och svenska kvinnor tillsammans i förståelse och sympati. Fru Blehr tackade, synbart rörd, för den vackra hyllningen.

Från Fredrika Bremer-förbundet, Sveriges kvinnliga fredsförening samt Sällskapet för internationella studier ingingo lyckönskningsadresser. Bland de många blomsterhyllningarna märktes en sådan från norska samfundet härstädes.

Statsrådinnan Blehrs porträtt och biografi återfinnas i Idun n:r 39 för 1898.

*

PRINSESSAN ANNAS GRAFMONUMENT i Thorn. Vid Copernicus-föreningens i Thorn senaste månadssammanträde meddelades, att beloppet af den insamling, Idun för monumentets restaurering föranstaltat, nu med 1,000 mark inkommit från redaktör Hellberg och att förberedande underhandlingar om restaureringen äro inledda med provinsialkonservatorn Böttticher i Danzig.

Prof. E. Wrangel fann under ett besök i Thorn den ädla Vasaprinsessans minnesmärke i mycket förfallet skick, och det var genom hans uppsats i ämnet i Idun som saken blef föremål för uppmärksamhet.

*

DET LETTERSTEDTSKA PRISET för utmärkt öfversättning af förtjänstfull skrift har öfverlämnats åt doktorinnan Anna Geete, född Hamilton, för hennes under en följd af år utgifna förtjänstfulla öfversättningar af de bästa engelska och anglo amerikanska författares arbeten, såsom de mest framstående berättelserna af Bret Harte, Howells, Anstey och mrs Humphry Ward.

»NORDISKA SPELEN» I STOCKHOLM. AFSLUTNINGSBANKETTEN I NYA TENNISPAVILJONGEN; TECKNING FÖR IDUN AF TYCHO ÖDBERG. 1. KRONPRINSENS BORD UNDER SUPÉN, MED KONUNGENS STATY OCH UTSTÄLLNINGEN AF HEDERSPRISEN I FONDEN. 2. EN AF LAPPMÄNNEN MOTTAGER SITT PRIS UR KRONPRINSENS HAND.

KONUNG MILAN AF SERBIEN.
FÖDD 22 AUG. 1854. DÖD 11 FEBR. 1901.

»NORDISKA SPELEN» I STOCKHOLM. FISKEFÄRDEN I SKÄRGÅRDEN. SPARKSTÖTTINGSTÄFLINGEN OCH JAKTEN I SNÖ Å DJURGÅRDEN. TÄFLINGARNE I SKIDLÖPNING, SKRIDSKO- OCH ISJAKTSEGLING VID SALTSJÖBADEN. EFTER FOTOGRAFIER FÖR IDUN AF A. BLOMBERG. N:O 1 O. 2 AF FOTOGRAF K. AXBERG.

1. Ute i isrännan. 2. Angelfiske vid Skarpön. 3. Start i sparkstöttingstäflingen. 4. Jakt i snö å Ladugårdsgärdet. 5. »Lefve konungen!» 6. Konungen öfverlämnar jaktens pris, en silfverbägare, åt fröken Knudtzon. 7. Förste pristagaren i 60 kilometerslöpningen på skidor inkommer till målet. 8. Förste pristagaren i längdlöpningen O. Hepoaho från Finland. 9. Skridskosegling på Baggensfjärden. 10. Isjaktsegling på Baggensfjärden. 11. På den kungliga läktaren vid Saltsjöbadsbacken: Konungen, Prins Carl, Danska Kronprinsparet. 12. Danska kronprinsessan fotograferar »hoppen». 13. Prins Wilhelm med sin kavaljer, grefve Posse. 14. Hr Bomgren från Stockholm i hoppet. 15. En af norska pristagarne hr O. Tandberg från Kristiania. 16. »Bäste svensken» hr O. Bomgren samt pristagaren d:r Aall från Kristiania. 17. En kullerbytta. 18. »Ett spännande ögonblick». Pearsons Magazine's korrespondent, kapten W. Hamilton, grefve Cl. von Rosen, m:r K. F. Adams och franske kapten Weinberg. 19. Grupp af tecknare och referenter (hrr Küsel, Stangenberg, Nyman, Zetterström).

»NORDISKA SPELEN» I STOCKHOLM. FESTFÖRESTÄLLNINGEN PÅ KUNGL. TEATERN. TECKNING FÖR IDUN AF HJ. ENEROTH. 1. VÄRINGARNE I MIKLAGÅRD, SCEN AF F. HEDBERG. 2. STUDENTSÅNGARNE. 3. GYMNASTERNA. 4. FÄKTARNE. 5. FOLKDANSER.

»NORDISKA SPELEN».

»NORDISKA SPELEN» äro nu ett minne blott, men ett minne af så storslagen och för vårt land betydelsefull innebörd, att vi icke tvekat att åt dessa våra första »olympiska spel» ägna ett mer än vanligt betydande utrymme af vår illustrerade dagskrönika. Det är nämligen hvarken något mer eller mindre än ett *världsskådespel för en världspublik*, som i dessa dagar gifvits med den svenska hufvudstaden som scen, och det är minsann icke alltid något sådant händer.

För de otaliga af våra läsare Sverige rundt, som emellertid endast haft tillfälle att följa de »Nordiska spelen» genom dagspressens referat, men som helt visst skulle ha önskat att med egna ögon få skåda åtminstone någon liten del af de lysande högtidligheterna, för alla dem skall, hoppas vi, detta nummer af Idun gifva den allra bästa ersättning, som på illustrationens väg kan åstadkommas. Ty vi våga förmena, att våra ansträngningar att med vällyckade bilder illustrera »Nordiska spelen» ha krönts med framgång. Intet af vikt, som händt, har undgått våra skicklige tecknare och fotografer, och de bilder, de nu bjuda, hade knappast kunnat bli bättre, hvad beträffar såväl motiv-val som utförande. Sålunda har detta nummer af Idun blifvit något »noch nie dagewesenes» i sitt slag i Sverige, och näppeligen skulle någon af de stora »europeiska» tidningarna fullständigare ha kunnat följa med en idrottsfest af den art och omfattning som de nu afhållna »Nordiska spelen».

I textväg — vi betona det än en gång — vilja vi ej bli långrandiga. De talrika bilderna med sina utförliga underskrifter tala tydligt nog, för att en hvar i fantasien eller i minnet med deras hjälp på nytt skall kunna genomlefva de stämningsfulla högtidsdagarne, i snöyrande morgonstund vid Stallmästaregården hälsa de första käcka distansryttarne från Enköping, vid fladdrande fackelsken i gnistrande vinterkväll taga del i det stora slädpartiet från Djursholm, eller stämma in i applådåskorna vid den af starkaste fosterländska stämning burna festföreställningen å Kungl. teatern och på den högtidliga slutbanketten hylla segrarne, där de mottogo sina bragders lön ur kronprinsens egen hand.

ETT PAR SMÅ BARNDOMSMINNEN OM EVA SÖDERMAN.

DA JAG I IDUNS senaste nummer läste namnet Eva Söderman, f. Bergholm, stod så lifligt för mitt minne en lycklig tid i min barndom, då Eva Bergholm var föremålet för vår varma barnabeundran och kärlek.

Eva Bergholms mor bodde i Sköfde. Eva var vid den tiden 12 à 14 år och gick i skola hos »Mamsellerna» Hasselberg. Mina föräldrar voro äfven bosatta i Sköfde och hade sju barn — de äldsta af dem jämnåriga med Eva. Om det nu var det, att vi voro så många — Eva var ensam — eller om hon eljes fattat vänskap för oss, liksom vi för henne, alltnog hon kom ofta till oss och alltid skulle vi spela »teater». Hvilken fröjd, hvilket lif och hvilken glädje att få sig en roll tilldelad, om än så liten, och hvad Eva ville, det ville äfven vi, och rar och snäll emot oss yngre syskon var hon. Så speltes skuggspel bakom ett upphängdt lakan, och då var Eva så fyndig och full af kvicka påhitt. Aldrig strid och bråk. Vi älskade henne

FÖRMÄLNINGEN MELLAN DROTTNING WILHELMINA OCH PRINS HEINRICH I STORKYRKAN I HAAG.

och gjorde gärna hvad hon önskade af oss, och våra föräldrar sågo med glädje, då vi lekte tillsamman. Den sorg vi kände, då Eva Bergholm lämnade Sköfde, kan icke beskrifvas. Den glada, vänliga, ledande själen i våra lekar var borta, och vi visste icke, hvad vi skulle göra på en lång tid. —

Efter många år sågs en och annan notis i tidningarna om Eva Bergholms inträde vid teatern, men någon närmare kännedom om hennes förhållanden ägde vi icke. Då jag nu, efter mer än 50 år, återsåg hennes bild i Idun, kan jag ännu så väl återkalla de kära dragen och minnas den älskliga barndomsvännen, och detta minne blef mig så mäktigt, att jag måste berätta det för Idun, om jag än icke förmår uttrycka mig så som jag önskade och mitt hjärta känner.

M. A.

*

Under sin barndom och uppväxtålder vistades Eva Bergholm, som hon då hette, stundom på landsbygden på besök hos vänner till sin mor, där hon för sitt glada, hjärtevinnande väsen var en gärna sedd gäst. —

En söndagsförmiddag var hon sina vänner följaktig att åhöra predikan i församlingens lilla oansenliga kyrka, där hon med sitt sällskap hade sin plats på kyrkans läktare.

Prästen var gammal och slö till minnet, och då han läste »Fader vår», hände honom den olyckan, att han kom af sig, stannade, tog om igen, men kunde omöjligt minnas bönens fortsättning. — Präst och församling grepos af pinsam beklämning.

Då hördes en halfhög, tvekande stämma långsamt utsäga fortsättningen, prästen fick sitt minne åter, tog vid, där han kommit af sig, och läste bönen till slut.

Men den lilla kyrkans samtliga åhörare vände sig med undrande blickar åt läktaren, hvarifrån rösten hördes. Det var lilla Eva Bergholm, som, gripen af medkänsla för den gamle prästen, oemotståndligt tvangs att rädda situationen. —

Då hon efter slutad predikan kom ut på kyrkbacken, sade en gammal dam i sällskapet: »Men, kära barn, hvad tänkte du på, som fortsatte, när kyrkoherden kom af sig?»

»Jag vet inte,» sade Eva med en röst midt emellan skratt och gråt, »jag ville bara så gärna hjälpa honom.»

ETH.

DE KVINNLIGA LÄKARNE OCH DE OFFENTLIGA LÄKAREBEFATTNINGARNE.

HÄR NEDAN följer den till k. m:t af 31 kvinnliga läkare och medicine studerande inlämnade petition om rätt för examinerad kvinnlig läkare att, där ej grundlagen sådant förbjuder, innehafva offentlig läkarebefattning.

Till Konungen.

Undertecknade, svenska kvinnliga läkare och medicine studerande, tillåta sig härmed i underdånighet påkalla Eders Majestäts uppmärksamhet för följande framställning. När Eders Kongl. Majestät med anledning af Rikets Ständers skrifvelse af den 12 juni 1866 efter vederbörande akademiska myndigheters hörande i nådig skrifvelse till Kongl. Sundhetskollegium den 3 juni 1870 täcktes förklara, »att rättighet till läkareyrkets utöfvande må tillkomma äfven kvinna, hvilken allagt de såsom villkor för denna rättighets förvärfvande i författningarne föreskrifna prof», och i sammanhang därmed meddelade de däraf betingade föreskrifter angående kunskapsprofs afläggande, förmälde sig emellertid Eders Majestät »hafva funnit betänkligheter i allmänhet möta för kvinnas anställande i offentlig ämbetsbefattning såsom läkare».

På grund af detta uttalande har Kongl. Medicinalstyrelsen ansett och anser sig fortfarande förhindrad att ens på förordnande åt kvinna uppdraga skötandet af någon som helst läkarebefattning, som kan rubriceras såsom offentlig, och de kvinnliga läkarne i vårt land äro således uteslutande hänvisade till den enskilda praktiken.

Under de 30 år, som förflutit, sedan 1870 års nådiga skrifvelse öppnade läkarebanan för svenska kvinnor, har ett relativt stort antal sådana ägnat sig åt medicinska studier. I vårt land hafva hittills icke mindre än 14 kvinnor legitimerats såsom läkare och efter allt att döma kommer deras antal under den närmaste framtiden att betydligt ökas. Frågan om kvinnas tillträde till offentliga läkareplatser är icke blott af betydelse för de kvinnliga läkarne och medicine kandidaterna, det kan äfven ligga i det allmännas intresse, att sådana befattningar blifva för kvinnor tillgängliga. Äfven om man hyllar den uppfattningen, att manliga läkare i allmänhet äro de kvinnliga öfverlägsna, borde man dock ej behöfva frukta, att den allmänna läkarevården skulle komma att lida därigenom, att läkaretjänster, som hittills varit de manliga läkarne förbehållna, finge beklädas äfven af kvinnor. I hvarje fall blefve det ju skicklighet och förtjänst, som komme att bestämma, hvem som erhölle platsen.

Det fall kan till exempel inträffa, att för upprätthållande af ett förordnande tillgängliga finnas tvänne, en fullt meriterad och duglig kvinnlig medicine licentiat och legitimerad läkare samt en manlig medicine kandidat, som kanske endast fullgjort en del af den föreskrifna praktiska tjänstgöringen och för hvilken flere hela områden af den medicinska praktiken äro alldeles främmande. Skulle nu gällande tolkning af ofvannämnda Kongl. bref tillämpas, måste i sådant eller liknande fall den senare, mindre meriterade, förordnas med förbigående af den förra mera meriterade, något som knappast kan vara till fromma för den allmänna läkarevården.

Med detta exempel jämförliga saklägen kunna naturligen förekomma på alla stadier och skola i en framtid säkerligen icke blifva sällsynta.

Vidare torde läkaretjänster finnas, som särskildt ägna sig att beklädas af kvinnliga läkare.

Dessas lämplighet som kvinno- och barnläkare har tydligt framhållits af Kongl. Sundhetskollegium i dess yttrande af den 14 mars 1867 öfver kvinnors eventuella läkareverksamhet.

Sundhetskollegium anför där, att läkarebefattningar vid barnbördshus samt andra sjukhus för kvinnor och barn kunde ifrågakomma till att beklädas af kvinnor.

Emellertid förekommer icke endast vid de nämnda anstalterna läkarevård af kvinnor och barn, hvilka ju utgöra 2 tredjedelar af befolkningen.

Under nuvarande förhållanden kunna endast de ekonomiskt bättre lottade anlita kvinnlig läkare. Tillfälle härtill kunde beredas äfven obemedlade kvinnor och familjer, om ett samhälle ägde rättighet att anställa kvinnlig läkare i en eller annan egenskap. I hvarje fall torde rätt och billigt vara, att ett samhälle, som självt af någon anledning önskar kvinnlig läkare, på vanligt sätt anställd, icke förvägras detta genom någon allmän författning.

Såsom ett skäl mot kvinnans anställande i offentlig ämbetsbefattning såsom läkare har af Kongl. Sundhetskollegium i förut nämnda skrifvelse anförts olämpligheten däraf, att kvinnor behandla manliga patienter, hvilket naturligtvis ofta skulle blifva fallet med den i offentlig tjänst anställde kvinnliga läkaren. Dock har under hela vår studietid, som omfattar långvarig direkt vård och handhafvande af patienter, aldrig någon hänsyn tagits till dessas kön.

På klinikerna få de kvinnliga tjänstgörande undersöka och sköta manliga patienter i lika stor utsträckning som kvinnliga, och oss veterligen har aldrig någon olägenhet ansetts uppstå häraf. För öfrigt våga vi hänvisa till det vackra exempel, som vårt lands högt utvecklade sjuksköterskeinstitution erbjuder därpå, att kvinna är både lämplig och villig att utöfva sjukvård inom alla områden och åt alla slags människor.

Anses sjuksköterskor kunna utan olägenhet anställas vid manliga sjukhusafdelningar, borde väl icke ur nu afhandlade synpunkt någon tvekan kunna uppstå rörande kvinnors förordnande till den högre sjukvård, som tillhör läkarens kall. Ett annat skäl, som anförts mot kvinnors tillträde till offentliga läkarebefattningar är, att en del sådana medföra ansträngningar, som skulle öfverskrida hennes krafter. Vid bedömandet af de manliga och kvinnliga läkarnes relativa kraft, torde man ej kunna lämna utan afseende det yttre vittnesbörd, som likheten i deras studier gifver. Den medicinska kursen är allmänt känd för att vara den mest kraftkräfvande af alla, eller, för att begagna Sundhetskollegii ord om denna sak: »Längre, svårare och mera omfattande än någon annan», och den hittills vunna erfarenheten rörande genomgåendet af denna kurs gifver icke vid handen att kvinnor, vare sig med hänsyn till den använda tiden eller till examensresultaten, bestått profvet sämre än män. De ansträngningar, som fordras af barnmorskorna på landet kunna i många fall jämföras med dem en läkare måste underkasta sig, och ändock äro barnmorskeyrkets utöfvare till följd af sin sämre ekonomiska ställning ofta hänvisade till arbete vid sidan af sitt kall.

Förutom hvad som här påpekats, torde ock kunna ifrågasättas, huruvida ej i någon mån en orättvisa ligger däri, att de kvinnliga läkarne, för hvilka staten uppställer samma kompetensfordringar som för de manliga, likväl måste, med afseende på rättigheter, i väsentlig mån stå tillbaka för de senare. Den kvinnliga läkaren gör ju under samma förhållanden alltid samma teoretiska studier, genomgår samma kurser, fullgör samma praktiska tjänstgöringar och aflägger samma prof som den manliga.

I det här förut nämnda nådiga brefvet af 1870 medgafs, att vid Karolinska institutet för de kvinnliga studerande, som sådant önskade, tillfälle skulle beredas att genomgå en särskildt för dem inrättad lärokurs i anatomi samt att för öfrigt så väl Universitetens Medicinska Fakulteter som Karolinska medikokirurgiska Institutets lärarekollegium ägde att i undervisningens anordning vidtaga sådana mindre förändringar, som för dessa kvinnliga studerande kunde finnas vara af behofvet påkallade. Under den tid af mer än 20 år, som kvinnliga medicine studerande funnits i vårt land, har emellertid aldrig något undantag eller någon ändring gjorts för dem. Hvarken hafva de själfva begagnat sig af den rättighet, som genom ofvannämnda nådiga skrifvelse dem medgafs eller hafva deras lärare funnit af behofvet påkalladt, att för deras räkning taga den i anspråk. Äfven ur en annan synpunkt kan en orättvisa sägas ligga i det nuvarande förhållandet. Det försvårar nämligen den kvinnliga läkarens utbildning i hemlandet. Tjänstgöringen som underläkare vid sjukhus och hospital är ju, på grund af den praktiska öfningen under en mera erfarens ledning, i detta hänseende af stor betydelse, och denna utbildning har med undantag af de få amanuensplatserna varit de kvinnliga läkarne förmenad. Hittills hafva de i kostsamma utländska studieresor sökt en ersättning härför.

Hvad beträffar de medicinska auktoriteternas i vårt land ställning till förevarande fråga, så uttalade redan 1867 Lunds universitets medicinska fakultet i sitt utlåtande den 8 oktober nämnda år beträffande kvinnlig läkare den förhoppningen, att »det måtte tillförsäkras henne alla de förmåner och all den befordran, hvartill väl vitsordade kunskaper och ådagalagd skicklighet berättiga», och Karolinska institutets lärarekollegium, som enligt dess utlåtande den 24 september 1869 tänkt sig, att kvinnliga läkare skulle komma att verka ej blott i de större befolkningscentra, utan ock på landsbygden och i de mindre städerna och därvid vara »tvungna att utöfva medicinen i hela dess omfång», föreställde sig, att kvinna endast »till en början och tills vidare icke komme att bekläda läkareämbete».

Karolinska institutets lärarekollegium har ock, i likhet med Upsala universitets medicinska fakultet, ansett sig oförhindradt att låta kvinnliga medicine kandidater och licentiater bekläda amanuensbefattningar vid sina kliniker.

Det torde ock förtjäna nämnas, att fall förekommit, då en så ansvarsfull och i själfva verket till offentliga förrättningar hänförlig åtgärd som en rättsmedicinsk obduktion utförts af kvinnlig läkare samt blifvit af Kungl. Medicinalstyrelsen godkänd och honorerad.

Till slut tillåta vi oss, att med ledning af oss till buds stående uppgifter anföra, huru det i åtskilliga andra länder förhåller sig med kvinnans tillträde till offentliga läkarebefattningar.

I Norge äro kvinnliga läkare berättigade att bekläda kommunalläkaretjänster och hafva äfven tillåtits innehafva reservläkaretjänster vid rikshospitalet, vid förlossningsanstalten i Kristiania, vid statens asyl för sinnessjuka m. fl. befattningar.

I Danmark kunna kvinnliga läkare vinna anställning såsom fast aflönade assistenter vid statens och kommunens sjukhus äfvensom vid anstalter för sinnessjuka.

I Finland, det land, hvars kultur väl är mest jämnställd med vår och där den medicinska utbildningen mest liknar vår egen, hafva kvinnliga läkare bekläd assistentläkaretjänster vid allmänna sjukhuset i Helsingfors, kommunalläkaretjänster på landet samt en del läkaretjänser i städer. Förslag föreligger att betydligt utsträcka kvinnlig läkares befogenhet i detta hänseende. Med anledning häraf diskuterades vid Finska läkaresällskapets 17:de allmänna möte den frågan: »Äro inskränkningar nödiga med afseende på kvinnliga läkares rätt att idka läkarepraktik och bekläda läkaretjänster — och i sådant fall hvilka?» Efter en uttömmande diskussion, hvilken hufvudsakligen rörde sig just om kvinnas lämplighet att bekläda läkaretjänster, enades mötet om följande resolution: »att förordningen af den 18 februari 1890 angående utöfning af läkarekallet i Finland borde äga tillämpning äfven på kvinnliga läkare och medicine kandidater, dock med den inskränkning, att de samma ej äga tillträde till militärläkaretjänster.

I Ryssland hafva kvinnliga läkare rätt att bekläda kommunala läkaretjänster samt föreståndareplatsen vid sjukhus och sjukstugor på landet; äfvensom enahanda befattningar vid en del sjukhus i städerna.

I Berlin har nyligen en kvinnlig besiktningsläkare anställts. Äfven i åtskilliga andra länder innehafva kvinnliga läkare offentliga ämbetsbefattningar.

På grund af ofvan anförda tro vi, att ett vidgande af kvinnlig läkares verksamhetsområde icke blott icke kan medföra några olägenheter, utan att det för sig har talande skäl, särskildt ur den rättvisans synpunkt, som skulle fordra, att samma studier och examina, samma förtjänster och samma skyldigheter skänkte samma förmåner, rättigheter och utsikter.

Vi våga därför i underdånighet hos Eders Kongl. Majestät anhålla, det Eders Kongl. Majestät täcktes i nåder förklara, att Kongl. Brefvet af den 3 juni 1870 icke må lägga hinder i vägen för att äfven kvinna i alla de fall, där ej grundlagen sådant förbjuder, må innehafva läkaretjänst, till hvilken vetenskapliga och praktiska meriter kunna henne berättiga.

Petitionen har följande namnunderskrifter:

Karolina Widerström, Hedda Andersson, Maria Folkeson, alla tre med. lic. och praktiserande läkare i Stockholm, Anna Stecksén, med. d:r, Stockholm, Ellen Sandelin, med. lic., prakt. läk. i Stockholm, Sofi Holmgren, med lic., prakt. läk. i Malmö, Hanna Christer Nilsson, med. lic., prakt. läk. i Helsingborg, Sigrid Engström, född Molander, med. lic., prakt. läk. i Visby, Elin Beckman, med. kand., Alma Sundqvist, med. lic., Anna Kaijser, född Lovén, med. kand., Ada Nilsson, med. lic., Mathilda Lundberg, med. kand., Julia Kinberg, född Rosenbaum, med. kand., Hertha Johansson, med. kand., Signe af Klintberg, med. kand., Malin Wester, med. kand., Inez Laurell, med kand., Maria Myhrman, med. kand., Alfhild Tamm, med. kand., Lilly Paijkull, med. kand., Gerda Uddgren, med. kand., Anna Jansson, med. stud., Anna Clara Romanus, med. stud., e. o. amanuens, Gertrud Gussander, med. stud., Gunhild Söderbaum, med. stud., Hilma Wingberg, med. stud., Mathilda Freidenfelt, med. stud., Inga Säve, med. stud., Ulrika Eriksson, med. stud., Märta Apelskog, med stud.

HYLIN & Cos
FABRIKSAKTIEBOLAG
KONGL. HOFLEVERANTÖR.
UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:
VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.
THEA-ROS-PARFYM M. FL.
prisbelönta vid 1897 års utställning med
GULDMEDALJ
Försäljes i våra butiker
12 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16
A. T. 64 69. A. T. 24 97.
samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

BLAND »NORDISKA SPELENS LEDANDE MÄN»,

hvilka *Idun* i förra numret presenterade för sin läsekrets, har man saknat bilden af mottagningskommitténs ordförande, *kammarherre Torsten Nordenfelt*, och vi ha mottagit åtskilliga förfrågningar om anledningen härtill. Vårt svar lyder, att det ingalunda är något förbiseende från redaktionens sida, som orsakat denna lucka i ledet bland »Nordiska spelens» styrande män. Kammarherre Nordenfelt anmodades nämligen, liksom de öfriga afbildade, om sin fotografi, men lämnade afslag i en form, som minst af allt kan kallas hofmannamässig, ja, ej ens gentlemanlike. Det hade visserligen varit oss synnerligen lätt att på andra vägar skaffa kammarherre N:s bild; men efter det passerade kunde det ej falla oss in att genom dess införande i *Idun* än ytterligare förvirra kammarherrens tydligen något oklara begrepp om på hvilken sida egentligen äran skulle stanna vid en dylik presentation — hos kammarherre N. eller hos Iduns läsekrets, hvilken inom sig sluter hela landets bästa publik. Under »Nordiska spelens» förlopp ha — enligt hvad vi försport — många andra än vi fått göra liknande erfarenheter angående kammarherre N:s sätt att uppfatta sin viktiga ställning som mottagningskommitéens ordförande.

RED. AF IDUN.

KUNGL. TEATERN upptog vid förra veckans abonnemangsföreställning Rossinis »Barberaren i Sevilla». Utförandet var långt ifrån mönstergillt. Af hufvudrollernas innehafvare var det endast *fru Hellström* (Rosina), som både i sång och spel kunde anses tillfredsställande. Hr *Forsell* har betydligt förbättrat sin Figaro sedan debuten, men skada skulle det ej att betydligt mera släppa gäcken lös. Eljes fyller han i vokalt hänseende nog måttet; en lindrig indisposition märktes dock vid denna föreställning. I öfrigt voro bristerna stora, och flere repetitioner hade tydligen behöfts.

— Från flere håll har undran uttalats öfver, att Kungl. teatern ej på något sätt högtidlighållit minnet af den nyligen bortgångne *Verdi*. Vi förmoda emellertid, att ett värdigt firande af detta minne förberedes, då ju få kompositörer varit så flitigt anlitade i vår operarepertoar som just Verdi.

TERESITA CARRENO.

TERESITA CARRENO, en dotter till den världsberömda pianisten Teresa Carreno, konserterar i Stockholm nästkommande måndag. Att den unga artisten ärft sin mors strålande fägring, synes af porträttet. Huruvida hon äfven ärft hennes konstnärliga begåfning, därom får vår musikaliskt intresserade publik nu tillfälle att bilda sig ett omdöme.

Henrik Gahns
Gahnelit-Tandpasta
och
Gahnelit-Tandpulver
innehålla samma antiseptiska beståndsdelar som Gahnelit, hafva en frisk och behaglig smak, på samma gång de hålla tänderna rena och göra dem synnerligen hvita.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI I UPSALA.

(Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 24 FEBR.—2 MARS 1901.

Söndag: Buljong med potatisstänger; kokt sjötunga med holländsk sås; rosthammel med portug. lök; apelsingelé med mandeless.

Måndag: Grytstek med potatis och morötter; ingefärspäron med grädde.

Tisdag: Stekt refbenspjell med katrinplommon och äppelmos; semlor med mjölk.

Onsdag: Selleripuré; stekt rödspotta med potatismos.

Torsdag: Ärter och fläsk; smörgåspudding.

Fredag: Fläskkorf med stufvade turska bönor; hafresoppa med ägg.

Lördag: Ärtpuré; polsk köttstufning.

RECEPT.

Potatisstänger. 1 hgr. smör, 1 hgr. mjöl, 2 hgr. kokt rifven potatis 1 ägg, 2 äggulor till pensling, ½ tsk. salt, 1 tsk. kummin.

Beredning: Alla ingredienser arbetas tillsammans på bakbordet. Af degen formas fingertjocka stänger, hvilka skäras ½ dcm. långa bitar; de penslas med äggula och beströs med salt och kummin samt gräddas i god ugnsvarme.

Rosthammel med portug. lök (f. 6 pers.). 2½ hammelsadel, 2 msk. smör, 1 msk. salt 3 stora portug. lökar, 3 msk. smör till löken.

Beredning: Hammelsadeln tvättas med en duk, doppad i hett vatten, samt bultas mycket väl. Smöret brynes i en långpanna sadeln ilägges och insättes i varm ugn att få vacker brun färg, hvarefter den saltas och får steka, tills den är mör. Löken förvälles, skalas och skäres i stora klyftor, hvilka brynas i smöret och serveras till steken.

Apelsingelé (f. 6 pers.). 2 tredjedels lit. vatten 250 gr. socker, saften af 1 citron saften af 8 apelsiner. 2 ägghvitor. 20 blad gelatin, 4 msk. vatten.

Beredning: Gelatinet spolas med kallt vatten och upplöses i fyra matskedar varmt vatten. Citronen torkas, det gula skalet afrifves mot sockret, och saften urkramas Sockret, citron- och apelsinsaften vattnet, samt det upplösta gelatinet vispas öfver elden, tills blandningen kokar. Då tillsättas de helt lätt uppslagna ägghvitorna och efter ytterligare ett uppkok hälles geléet i en uppspänd silduk, (förut urvriden i hett vatten) och får självrinna i en med kallt vatten urspolad form. När geléet stelnat, uppstjälpes det och garneras med apelsinklyftor.

Selleripuré (f. 6 pers.). 2 medelstora sellerier 2 palsternackor 2 morötter, vatten salt 1 msk. smör 1½ msk. hv.-mjöl, 2 lit. ljus buljong ell köttspad, salt, hv.-peppar 2 äggulor 1 dcl. grädde.

Beredning: Rotsakerna ansas på vanligt sätt och kokas mjuka i lätt

Kongl. Hofleverantör
Winborgs
Ättika — FABRIKS- MÄRKE — Senap
Ättikssprit
på flaskor för utspädning

saltadt vatten, hvarefter de passeras. Smör och mjöl sammanfräses, påspädes med den kokande buljongen och med purén, och soppan får koka 10 min., hvarefter den skummas och afsmakas med peppar och salt. Äggulorna och grädden uppvispas i soppskålen, och soppan tillslås under stark vispning. Serveras med croutons.

Smörgåspudding (f. 6 pers.). 1 12-öres hvetebröd, 2 msk. smör 3 kkpr. mjölk, 1 ägg, 2 kkpr. äppelkompott eller annan frukt. Till stanningen: 2 ägg, 1½ kkp. mjölk. Till formen: ½ msk. smör, 3 msk. stötta skorpor.

Beredning: Brödet skäres i skifvor och bredes på ena sidan med smör. Mjölken och ägget sammanvispas och häri blötes brödet lätt. En form smörjes med tvättadt smör och beströs med fint stötta skorpor; å formens botten lägges ett hvarf af smörgåsarne, likaså rundt kring formens kanter — därpå ett hvarf äppelkompott eller annan frukt. Så fortsättes, tills formen är fylld; öfversta hvarfvet bör vara smörgåsar. Äggen och mjölken sammanvispas och slås öfver puddingen, som insättes i svag ugnsvärme. Då den fått en vacker, gulbrun färg är den färdig. Den serveras antingen i sin form eller uppstjälpes, sedan mesta hettan afgått.

Hafresoppa med ägg (f. 6 pers.). 1 kkp. vanliga hafregryn, 2½—3 lit. vatten, 24 katrinplommon, vatten, ½ msk. socker, salt 2 äggulor, 2 dcl. tjock grädde.

Beredning: Grynen kokas omkr. 2 tim. i vattnet, utan salt och utan att spädas, i kärl med tätt slutande lock. När grynen äro fullt mjuka passeras de, katrinplommonen sköljas, kokas i kort spad, tillsatt med sockret. tills de äro utsvällda Purén får ett uppkok, katrinplommonen jämte sitt spad tillsättas och soppan afsmakas. Äggulorna och grädden uppvispas i soppskålen och soppan tillslås under vispning.

Polsk köttstufning (f. 6 pers.). 1 kgr. oxkött, 4 kkpr. stötta skorpor, 4 msk. finhackad njurtalg, 2 msk. finhackad persilja eller lök, 2 tsk. salt 1 tsk. hv.-peppar 2 ägg 2 msk. smör 3 stora morötter, 2 portug. lökar 2—3 kkpr. svag buljong eller vatten

Beredning: Köttet bör skäras i två stora skifvor omkr. 1 cm. tjocka. De stötta skorporna, njurtalgen, persiljan och kryddorna blandas med de uppvispade äggen och arbetas till en smidig deg. Massan delas i två lika hälfter, hvilka läggas på hvardera köttskifvan och ombindas väl med snöre. Smöret upphettas i en stekgryta ruladerna brynas däri, spädes därefter med den kokande buljongen eller vattnet och få sakta steka omkr. 15 min. Morötterna sköljas, skrapas och skäres i tjocka skifvor, lökarna skalas och skäras i klyftor och läggas till köttet. Stufningen får sakta koka med tätt slutet lock omkr. 1½ tim. Ruladerna upptagas, befrias från snörena skäras i vackra skifvor samt läggas på midten af ett fat och garneras med rötterna och löken. Såsen silas, skummas samt hälles öfver köttet. Om så önskas kunna skalade potatis nedläggas i stufningen ½ tim. innan anrättningen är färdig. Naturligen måste då mera vätska användas.

FREJA-MAGASINET
C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
18 GÖTGATAN 18.
29 DROTTNINGGATAN 29.
KONTOR OCH LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinnor äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

LANDSFLICKA. 1) Ni skall dagligen förtära 3—4 Grahamsskorpor (och eljes lott hårdt rågbröd), 12—15 kokta katrinplommon och en stor portion hafregrynsgröt, samt dagligen på bestämd tid besöka klosetten. Har ej detta efter några veckor medfört förbättring, bör ni söka få massage (och gymnastik) af kompetent person Blott i nödfall böra laxermedel användas; om så behöfs i stället lavemang 2) Möjligen beroende på blodbrist. 3) Mjölk (-mat) och gröt och soppor (isynnerhet mjölksoppor) i stora kvantiteter dagligen, vidare (gryn-) puddingar, socker och kokt (»syltad») frukt. Öl och porter (om er mage tål vid det). Mellanmål och öfver hufvud mer föda än hvad ni tycker er behöfva. Mycket sömn och hvila.

NUTIDSKVINNA. 1) Nej 2) Synnerligt stor fara torde ej föreligga. 3) »Detta» — hvad?

PRENUMERANT. 1) Ni gör nog klokast att i ett dylikt svårt fall hänvända er (ev. skriftligen) till specialist. Jämför svaret till Svea i detta nummer. 2) Ni bör i alla händelser så mycket som möjligt inskränka er föda och isynnerhet de saker som uppräknats i svaret till Landsflicka 3) här ofvan. Thé, kaffe och öl tillåtna i små kvantiteter. Ägg naturligtvis tillåtna och nyttiga. Se i öfrigt svar till 22 år i detta nummer.

NICKE. Pomada hvarje kväll med en lösning af 2 gram ichtyol och 20

Köp Schweizer-Siden!

Begär mönster af våra nyheter i svart, hvitt och kulört från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: **Sidentyger för sällskaps-, brud-, bal- och promenadtoaletter** och för **blusar, foder** etc.

Vi sälja i Sverige **direkt till privatpersoner** och sända de utvalda sidentygerna **tullfritt** och **franko** till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz)
Siden-Export.

IDUNS MODETIDNING
För Sömmerskor — För Syatelierer
Billigast, bäst, elegantast, modernast

af alla Skandinaviens modetidningar är och förblir Iduns Modetidning, som utkommer i **tvänne upplagor,** båda med två stora 8-sidiga nummer i månaden och hvartdera innehållande **70—80 charmanta illustrationer** samt åtföljdt af **en stor dubbelsidig mönsterbilaga** af ovanligt rikhaltigt innehåll. Den dyrare upplagan, kallad **planschupplagan,** har därjämte med sitt första nummer i hvarje månad **en fin-fin kolorerad modeplansch** med moderna hårfrisyrer på baksidan samt med sitt andra nummer i hvarje månad **en uteslutande för denna planschupplaga framställd handarbetstidning** med vackra och moderna **svenska mönster för handarbeten,** läderplastik, glödritning m. m. Prenumerationspriset är för 1:sta kvartalet å planschupplagan **endast kr. 1.50,** å den andra upplagan **endast 1 krona.**

Prenumerera genast!

För alla husmödrar

Banyuls Trilles.
Ett aptitgifvande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i almänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.
Pris pr butelj kr. 3,50 hos
HÖGSTEDT & C:o,
Stockholm, *32 Regeringsgatan.*

GADUS' FABRIKER,
GÖTEBORG,
rekommendera åt hvarje husmoder i stad och på land sina prisbelönta **Fiskkonserver**, bestående af
färskt, prässadt Torskkött
och **"Sillsardiner"**
i bleckburkar om c:a 1 kg.
Dessa konserver motsvara i smak och sammansättning **färsk fisk**. Med ett bekvämt och mångsidigt anvandningssätt förena de fördelen att hålla sig fullkomligt friska i så godt som obegränsad tid och under alla temperaturförhållanden.
Till förbrukning i hushållet anbefalla vi särskildt vår torskkonserv. Denna utgöres af rent, **osaltadt och okryddadt** torskkött och kan därför — i likhet med vanlig färsk fisk — tillagas till en mångfald finare eller enklare rätter, allt efter smak. Närmare anvisning medföljer hvarje burk. På begäran erhålles äfven genom resp. försäljare eller genom direkt hänvändelse till oss gratis och franko en broschyr med utförligare redogörelse för konserverna.
Fabrikaten hafva senast belönats med **guldmedalj vid världsutställningen i Paris 1900.** De finnas att tillgå hos hrr speceri- och viktualiehandlande å de flesta platser i Sverige.
Gadus' Fabriker, Göteborg.

30 ÅRIG FRAMGÅNG
MOT FETTSJUKA
MARIENBADER
REDUKTIONSPILLER
af D:r SCHINDLER BARNAY
kejserl. råd, öfverläkare vid Kronprins Rudolf stiftelsen
Beståndsdelar:
Sal. Marienb. natural. 4.0 — Extr. Frangul. aquos. sicc. 0.30
Extr. rhei spir. sicc. — Solv. in Aqu. Marienb. q.s.
» chinae reg. frig. par. 2.0 — Evapor. ad mass. pilular. adde:
» cascar. sagr. amer. sicc. 2.0 — Natr. Taurocholic. 0.60
Solve in aqua.
Fiat. pilul. No. 50 Obduc. c. sacch. et gum. tol. argent.
ERHÅLLES I ALLA APOTEK
Prof för Herrar Läkarne altid till disposition
Att tillgå i alla Apotek i Sverige.

Högsta elegans och snabbhet. Direkta vagnar. Restaurantvagnar Sofvagnar. Endast **en tullbehandling.** Direkt anslutning i Berlin till Centraleuropa.
Kontinentrouten TRELLEBORG—SASSNITZ
2 turer dagligen i hvardera riktningen.
Vidare meddela: Stockholms Resebureau, Stockholm; Göteborgs Resebureau, Göteborg och Kontinentkontoret Trelleborg.

"Allenburys" Food.
Ko-mjölken, som skulle vara det bästa ersättningsmedlet för modersmjölken, blir olämplig därigenom, att den innehåller för mycket ostämne, hvilket är svårsmält och förorsakar uppkastningar. Hvarje moder vet, att barnet får uppkastningar af ko-mjölk äfvensom af Food, som skall tillredas med ko-mjölk. **Därför har »Allenburys» Food den stora fördelen,** att det **endast** behöfver tillsättas med **vatten;** hvarigenom Foodet **bibehåller** sina goda och **lättsmälta egenskaper.** Rådfråga Edra läkare angående denna sak.
»Allenburys» Food säljes på apoteken samt i hvarje välsorterad speceri- och delikatessaffär i riket. Prof sändes gratis och franko från
A. W. HELAND, Norrköping, och **ADOLF AHLGREN, Gefle.**
(Generalagenter.)
Nederlag för Stockholm hos herrar Peterson & Malm. Rikst. 3274. Allm. tel. 1187.

Märkvärdigt, bra och billigt, säger den, som köper Stämplar, Sigill, Visitkort, Korta varor m. m. från

John Fröberg, Finspong.

Illustr. priskurant gratis, ej franko.

gram glycerin. Som åkomman är mycket svårbotlig (ofta obotlig), gör ni nog dock klokast uti att, om tillfälle ges, hänvända er till specialist (ev. i bref).

JUSTUS. Om ni ej på annat sätt kan bli kvitt detta, hvilket ju är absolut nödvändigt, måste ni begagna hypnotisk behandling.

SVEA. I Stockholm: d:r A. Afzelius, d:r M. Möller, d:r Sederholm m. fl.; i Göteborg d:r Bondeson, d:r Söderström, m. fl.

KAJSA S—R. Tvätta det grundligt en gång i veckan med grönsåpa och varmt vatten och ingnid efter tvättningen en salva af 2 gram fälldt svafvel, 10 gram flytande paraffin och 30 gram lanolin. Salfvan bör dessutom ingnidas 1—2 kvällar till hvarje vecka. Som åkomman oftast beror på inre orsaker, böra naturligtvis dessa också behandlas, hvarför läkare helst bör anlitas.

ALEXIS. Beror på allmän svaghet (blodbrist). Jämför svaret till Bertha L—s i n:r 7.

OROLIG MOR I K.. Ni upplyser ju oss ej ens, hvar ni känner smärtan!!

EGA. Behandlingen beror naturligtvis helt och hållet på orsaken som kan vara af flere olika slag, och som vi naturligtvis ej kunna gissa oss till.

UNE JEUNE ABONNEE. Se svar till Mädchen i n:r 3.

Alline. 1) Ni torde ha största utsikten att bli den kvitt genom hypnotisk behandling. 2) Skadar i alla händelser ej.

BEKYMRAD. Mask, hæmorroider, neurasthenie, kronisk tarmkatarr, eczem o. s. v. På orsaken beror behandlingen.

LETITIA. Tvätta 2—3 gånger dagligen med en lösning af 2 gram borax och 3 gram carbolsyra på 100 gram vatten. Vänd er, om detta ej hjälper, till läkare personligen.

EN TIOÅRIG PRENUMERANT. Är åkomman af nervös natur, så är det viktigaste att sköta ert nervsystem i öfrigt. (Genom bad, gymnastik, hvila ombyte af luft och förhållanden o. s. v.). Detaljerade föreskrifter i denna riktning böra lämnas er af en läkare, som närmare känner er »kropp och själ» och förhållanden i öfrigt.

22 ÅR. Dylika upplysningar finner ni i de vanliga populära läkareböckerna »Hemläkaren», »Hälsan framför allt», m. fl.

UNG FÄSTMÖ. 1) Nej. 2) Olika för olika personers olika konstitution. 3) Nej. 4) Ja. 5) Se svar till Plågad i n:r 3.

UNG FLICKA. 1) Tag hvarannan vecka på kvällarna två matskedar (helst med en timmes mellantid) af följande mixtur: Bromnatrium 20 gram, Valerianainfusion 200 gram. 2) Sannolikt en följd af er dåliga sömn.

VÄRMLÄNDSKA. I så fall bättre borta än hemma — Ni öfverdrifver absolut säkert farorna. »Död eller vansinne» inträffa kanske en gång på tusen, hvarför det nämnda uttrycket af läkare måtte bero på något missförstånd. Fortsätt med edra kalla afrifningar; tag varmt vatten en gång i veckan.

LESEN. Se svar till Mädchen i n:r 3.

KERSTIN. Torde kunna hjälpas genom en (lätt) operation hos läkare (för underlifssjukdomar).

BEDRÖFVAD PRENUMERANT. Då vi ej veta ,om detta beror på lokala orsaker eller blott på blodbrist (eller annan inre orsak), kunna vi ej yttra oss om saken.

21-ÅRIG FLICKA. Sannolikt intet att göra.

MIRJAM. 1) Behöfver ej betyda något. 2) Ja, sannolikt en katarr.

D:r —d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinnor äger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekretsen. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 83. Hvilket sanatorium i Norge bör man välja för sommarmånaderna?

Friherrinna.

N:r 84. Hvem har komponerat sången »Ebba Brahes klagan»: »S:n lätta mantel breder aftonstunden» etc.?

Musici.

N:r 85. Till hvem bör man vända sig för att få pälsverk färgat? Kan man få det i Sverige?

Friherrinna.

N:r 86. Tvänne unga flickor bedja om anvisning på en passande pension i London, priset m. m. Meningen är ej att studera språket eller taga lektioner, utan endast att vistas en tid i det härliga Schweiz. Helst en familj, där ej inackorderingar förut finnas, eller där deras antal åtminstone är begränsadt. Hvilken väg är bäst och billigast? Vi ämna på hemvägen se Rhen. Ställer det sig mycket dyrbart att taga denna omväg? Hur förfares med sakerna, som vi ämna sända som fraktgods? Vi taga näml. kombinerad biljett och hafva då intet bagage fritt.

Anna och Greta.

N:r 87. Kan en guldmedalj, som en lärarinna erhållit för långvarig och trogen tjänst, användas som brosch?

Johanna.

N:r 88. Kan någon råda en ung flicka, som har lifligt intresse för kemi och äfven rätt god insikt däruti, huru hon på bästa sätt skulle kunna förkofra sig i ämnet? Har hon sedan förutsättningar för att erhålla lämplig anställning?

Energisk.

N:r 89. Kan någon gifva mig upplysning om hvad värde ett svenskt, feltryckt frimärke, typ 1858—59, valör 24 öre, mörkt olivbrunt, kan hafva?

Samlare.

N:r 90. Skulle någon kunna gifva mig upplysning om hvem som komponerat valsen »Rumänskt Kärlekslif» och hvar man kan få köpa den?

N:r 91. Huru snart skola inträdesansökningar till årets sommarkurs vid Näs slöjdseminarium inlämnas, när börjar den, huru långvarig och dyrbar är den? Har man efter att hafva genomgått densamma utsikt att erhålla plats som lärarinna i slöjd vid statens skolor?

Undrande.

N:r 92. Finnes någon läkarebok, utgifven af hrr veterinärer, som handlar om hundens sjukdomar, skötsel, vård och behandling? Jag trodde att Sundströms: »Handbok för hundvänner», skulle blifva mig en god hjälp, men däri förekomma egentligen den olika hundracerna samt jakthundars vård. Till de få sjukdomar som däri stå beskrifna, gifves mest rådet att fortast möjligt hämta djurläkaren. Finnes det någon djurvän, som vill upplysa mig om huruvida någon bok finnes, i hvilken man kunde få lära sig symptomen och sättet att förebygga och hjälpa de olika sjukdomar, för hvilka hunden, liksom alla andra djur, är utsatt?

Hundvän.

N:r 93. Skulle någon vilja upplysa mig om, hvar man lär sig massage, hur lång tid som erfordras, och om möjligt priset? Finnes sådan kurs i Stockholm?

Prenumerant af Idun.

N:r 94. Kan någon gifva mig anvisning på en bra kokbok, helst med kolorerade planscher öfver hvarje beskrifning. Det skall finnas en sådan, men jag vet ej hvem som utgifvit den. Vore äfven tacksam för anvisning på någon annan bra kokbok samt priset därå.

Vetgirig.

N:r 95. Finns det någon, som kan gifva mig ord och musik till en vals, som börjar så här:

»Hvad skall jag sjunga, vänner, säg!
En vals, en vals, en vals
Kom, kom, kom sköna mö i valsens hvirfvel» o. s. v.

Jag har förgäfves frågat efter den i musikhandeln. Den lär ha sjungits på Malmöutställningen af Lunds eller Upsala studenter.

Gurli.

N:r 96. En större familj, som funderar på att bosätta sig i Jönköping, och som behöfver 7 a 8 komfortabla rum å väl belägen plats, skulle önska tillförlitliga upplysningar om ungefärliga priset för en dylik våning, om skatter, tjänarelöner och lefnadskostnader i allmänhet äro dryga i samhället, om elektriskt ljus finnes i privata hem, med ett ord allt som kan vara af intresse att veta för den ,som tänker på att blifva medlem af samhället.

X i N.

N:r 97. Känner någon till »Med eller mot sin natur» af Margareta? Om så är fallet, vore jag tacksam för ett (ej allt för kort) omdöme om denna bok

X.

N:r 98. Huru stor lön kan en sällskapsdam göra anspråk på att få i Sverige? England? Tyskland? Hvart skall man vända sig för att annonsera i en utländsk tidning, och hvilken (engelsk, tysk) lämpar sig bäst för en dylik annons?

Mattis 1901.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinnor uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves alltid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinnor, som under årets lopp tillfyllestgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmuntran att vid dess slut utdela tre pris, hvartdera bestående af 25 kronor. Förden skull bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

N:r 879.

Ni klagar, men ni klagar dumt,
Behöfs väl klagan här?
Hvarföre ser ni allt så skumt,
När »hemma» ju ni är.
Er far och mor en glädje var,
Det är er plikt förvisst,
På glada miner icke spar,
Var glad som trast på kvist.

Nog har ni arbete vi tro,
Hvem sköter mor och far?
Sköt sysslorna i edert bo,
Ni då en piglön spar.
Om arbete i mängd det finns,
Blir lynnet aldrig grätt.
Arbeta flitigt, alltid minns
Det sin belöning fått.

Om ni är flitig, flink och rar
Från morgon och till kväll,

Aktiebolaget Lindells Möbelfabrik,
f. d. Joh. Aug. Lindell & Söner.
— Kongl. Hofleverantör. —
Möbler i alla moderna stilsorter.
Möbler i renässans, roccoco, Louis XVI och empire.
Skicklig möbelarkitekt. Måttliga priser.
Vid inrättande af nytt hem eller ombildande af gammalt infordra alltid ritningar och kostnadsförslag från
Aktiebolaget Lindells Möbelfabrik,
NORRKÖPING.

Pälsverk
alla slag såsom **pälsar, muffar, kragar, boor, mattor, fällar** m. m. färgas, tvättas af
ÖRGRYTE
Kemiska Tvätt- & Färgeri-Aktiebolag,
GÖTEBORG.
Obs.! Enda pälsfärgeri i Sverige.

Ljusbad,
Massage & Vattenbehandling,
Ansiktsmassage — Manicure.
D:r Metzgers metod. — Elever mottagas.
Fru Emelie Hagelthorn.
Tel. Brunkeb. 784 Biblioteksgatan 12.

Doktor LUDVIG MOBERG
9 Biblioteksgatan.
Hvard. 9—½10, 2—½4. Helgd. 10—11.
Hudsjukdomar.

Tandläkare TOM von HALL.
— 30 Sturegatan 30. —
Hvard. 10—2, 5—6. Helgd. 10—12.
Allm. Telefon 5848.

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
17 Karlavägen 17. Allm. tel. 13057.
Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

Tandläkare
HJALMAR JUNGNER,
EMELIE JUNGNER.
Hamngatan 26.
Hvard. 9—½10 samt 1—2. Sönd. 11—12. Andra tider efter öfverenskommelse.
Allm 16156.

Tandläk. Elias Widfond,
25 Regeringsgatan 25.
Träffas kl. 10—2 och ½5—½6 e. m.
Plomb. och insättning af artificiella tänder.

Kronisk Snufva och Svalgkatarr
behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af
Professor G. Cederschiöld.

Damhårarbeten.
Peruker, Benor, Flätor, Länkar m. m. i tusental. Insänd härprof så erhållas flera arbeten att välja på. Obs. Vi försänera ej postpaket med 'Hår'. Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgat. 58.

Brud-siden-robe kr. 15: 40
till högre priser — 14 meter! — porto- och tullfritt tillsänd! Profver omgående; likaså af svart, hvitt och kulört »Henneberg-siden» från 65 öre till kr. 16: 60 pr meter.
G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. & k. hofl.), Zürich.

Cloettas Cacao & Chokolad
hälsosammaste och mest närande morgon- & frukostdryck
Enda svenska fabrik, som prisbelönts på **världsutställningar**
Silfvermedalj Paris 1900.

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.
Stenkol, Cokes,
1:a maskinkrossad **Anthracit,**
bästa bränsle för illuminationskaminer och värmenecessärer.
Allm. tel. 2288. Kontor: *22 Skeppsbron 22.* Rikstelefon 427.
Allm. tel. 6019. Försäljning: *5 Strandvägen 5.* Rikstelefon 2226.
Allm. tel. 6198. Filial: *1 Parmmätaregatan 1.* Rikstelefon 2012.

Skånes Enskilda Bank
uthyr i sitt brand- och dyrkfria
Förvaringshvalf
fack mot årlig hyra af 20, 25, 35, 75 kronor, beroende på storleken.

Doktor J. Arvedsons Kurs i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymn. (friskgymnastik)
i hufvudsak lika med Gymnastiska Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever.
Kursen är 2-årig med början 1 okt.
Upplysningar och prospekt genom doktor J. Arvedson, Stockholm.

Fredrika Bremer-Förbundets
Jurist
lämnar åt kvinnor (äfven utom förbundet) råd och upplysningar (muntl. el skriftligen) i juridiska och ekonomiska angelägenheter. Träffas å förbundets byrå, **Drottninggatan 54,** 1 tr., onsdagar kl. ½11—11 f. m

MIN nästa (ettåriga) **kurs för damer i massage och sjukgymnastik** börjar 1 okt. (N:r 29 Regeringsgatan). Närmare genom prospekt. Ständig adress: Saltsjöbaden.
D:r Emil Kleen.

Slungad ren, 1:a Honung
i glasburk à 70 öre, 1 kilo 1,45, 4 kg. à 1,35 hos **Lars Olde,** 56 Klarabergsgatan, Sthlm.

C. O. PETERSSON,
WIRSERUM,
rekommenderar sin tillverkning af alla sorters finare
Ekmöbler.
Priskuranter på begäran.
Wirserum i februari 1901.
C. O. PETERSSON.
Rikstelefon & telegrafadress Hultsfred

Prima torr Björk-, Al- o. Barrved samt Anthracit, Kol o. Kokes
hos
J. O. OLAUSSON,
Roslagsgatan,
midt för Tegnérg. Allm. tel. 6279.

Turkiska Divaner
klädda, från 45 till 92 kr.
Chäslonger från **20 kr.**
Resårmadrasser fr. **15 kr.**
Alla slags sängkläder och stoppade möbler från de enklaste till de finaste.
Fraktfritt öfver hela landet från
C. R. Danielssons Verkstäder,
Liljeholmen.
Rikstel. 4439. Allm. Tel. Liljeholmen 49.
Begär illustrerad priskurant!

Joh. Lundström & Co.
Carré J L C Carré — Varumärke.
Carré J L C Carré — Varumärke.
Carré-Briketter
för Kokspislar, Kakelugnar, Strykugnar m. m.

Rikst.	Kontor:	A. Tel.
427	Skeppsbron 22.	2288
2220	Strandvägen 5.	6019
2012	Parmmätaregatan 1.	6198

För bouppsättningen!
— Virserums ekmöbler —
Oscar Edv. Ekelunds Snickerifabriks Aktiebolag i Virserum försälja från nederlag i Stockholm sina tillverkningar af alla slags Ekmöbler, såsom:
Salsmöbler, Herrumsmöbler, Kontorsmöbler, Fantasimöbler m. m. Beställningar efter ritning och skizz utföras. Egen arkitekt i Stockholm Priskuranter och fotografier sändas på begäran.
Utställnings- och försäljningslokal:
22 Birger Jarlsgatan 22.
Rikstelefon 5720. Allm. telefon 15500.

Ledig annonsplats!

Ni säkert sysselsättning har
Och blir då nöjd och snäll.
Och när en ledig stund ni har,
Er skaffa god lektyr
Se'n blir ni som en solglimt rar.
Och tråkigheten flyr.
Muntra fruarna.

N:r 898.
Papegojan är ett djur,
Som man sätter i en bur.
I de varma länders ring
Hon spatserar rundt omkring.
Gör just ingen nämnvärd nytta,
Är så kallad skvallerbytta,
Kan ej kallas riktigt snäll,
Snattrar till den sena kväll.
Just ej något nyttigt prat,
Vill ha god och mycken mat.
Vill man henne skall beundra,
Snille har hon som en flundra.
Många papegojor små
I vårt hemland lösa gå.
Muntra fruarna.

N:r 1073. »Ud vil jeg» etc. utgör början af 7:de versen af »Arnes sang» — 8 verser lång. Som denna är väl lång för Iduns spalter, kan afskrift af densamma erhållas genom direkt bref-växling med
Fru Emma Pettersson, Strömstad
Oskarshamn.

N:r 1091. Att i en anlitad tidnings-spalter upptaga rum för ett utförligt svar på er fråga, torde icke låta sig göra. Endast en punkt ber jag få fram-hålla, näml. betydelsen af ordet Teo-sofia — Gudomlig visdom — hvilket innebär att hon, teosofien, är kunska-pen om Gud, om Alltet.

Under gångna, långa tidsförlopp har denna kunskap delgifvits människorna under form af olika religionsbekännelser. I vår tid kommer teosofien och säger: tag alla dessa olika former, granska deras innersta kärna, och man skall finna, att den är en och densamma inom de skiftande skalen, finna att kär-nan är Guds vishet — Teosofi. —

Slutledningen är nu icke svår att draga: teosofi är alla religioners grund, alltså äfven detsamma som Kristi kri-stendom, hvilken är kärnan i den reli-gionsbekännelse vi nämna den Kristna.

Bäst är för hvar och en, som vill bilda sig ett eget omdöme, att själf närmare studera teosofien, hvilken ock måst taga sig en form för sitt fram-trädande i världen, näml. det Teoso-fiska Samfundet, stiftadt 1875 af öf-verste H. S. Olcott och Mme H. P. Blavatsky och hvilket här i Sverige har sin centralbyrå i Stockholm, 7 Engel-brektsgatan, där ett rikt lånbibliotek finnes att tillgå, äfven för personer i landsorten. Önskar den frågande att med undertecknad inleda korrespondens i ämnet är min adress: 15 Storgatan, Göteborg.
Fröken B. Westergren, M. T. S.

N:r 1114. Gustava bör sätta sig i förbindelse med D:r Martin Alfelt, Ka-lendegatan Malmö.
E. E. E.

N:r 16. Mönstret till den spets man ämnar knyppla, utstickes på en remsa kartongpapper, hvilken remsa sedan fäs-tes omkring den i knyppeldynans midt befintliga rullen. I de stuckna hålen sättas gröfre eller finare knappnålar, allt efter spetsens finhet. På knyppel-pinnarna spolas fin linnetråd, som ej får vara ojämn, ty då blir spetsen ful. Trådarna fästas med nålar i knyppel-dynan och läggas omkring knappnålar-na, antingen med enkla eller dubbla slag, allt efter mönstret. Man tager då två knyppelpinnar i hvardera handen och skjuter dem inom hvarandra, så att trådarna bilda ett kors. De borterstа nålarna upptagas och framflyttas i mån af behof. Först lär man sig knyppla s. k. »udd och stad»; detta är så att säga grundvalen för alla mönster; när man kan detta är det icke svårt taga ut hvad som helst. — En knyppeldyna af det tarfligare slaget kostar ungefär 2 kronor; knyppelpinnarna äro dyrare; 5 kronor för 100. Men denna lilla kost-nad bör icke afskräcka; arbetet är vac-kert och vida angenämare än virkning. Det fordras visserligen rätt mycken öf-ning, innan så stor färdighet vinnes, att arbetet kan gå fort, men hvarje handarbete fordrar ju öfning.
Karla Rönne.

N:r 21. Annonsera själf eller svara på någon af de talrika annonser, som finnas i hvarje nummer af Idun. Vet mången flicka, som härigenom erhållit präktig plats.
Karla Rönne.

Stomatol-Tvål

beredd af de finaste oljor, är till följd af sin stora Stomatolhalt utan gensägelse den bästa i han-deln förekommande tvålsort för hudens rationella vård. (B)

N:r 32. Tror »lilla norrskenet» verk-ligen att en persons karaktär opartiskt kan bedömas efter ett fotografi? Dö-mer man en människa endast efter det yttre utseendet, kan man i de flesta fall vara säker på att misstaga sig?
Karla Rönne.

N:r 32. Korrespondera med »P. G.» adr. Göteborgs Högskola, Göteborg.

N:r 34. Om Majnatt tillskrifver Lind-ska bokhandeln i Örebro så erhålles den önskade boken till pris af 1:25 kr.
Oraklen i Ö.

N:r 35. Elev på lasarett i landsorts-stad har första året allting fritt. Men för att få plats måste man åtminstone ett halft år förut anmäla sig hos lasa-rettsläkaren.
Lotten.

N:r 36. Bröderna Pålmans skrifinsti-tut, Stockholm Försök en kurs där.
Oraklen i Ö.

N:r 37. Borsta tänderna med pulveri-seradt björkkol, så bli de bländande hvita.
Oraklen i Ö.

N:r 38. Tager för stor plats att be-svara i Iduns spalter. Uppgif namn och adress till Else p. r. Örebro.
Oraklen i Ö.

N:r 39. För 100 kr. kan man ej få annat än en använd velociped, men kan en bra sådan erhållas i hvilken velocipedaffär som helst till det pri-set. Tricyklar användas ej i Sverige, de äro mycket olämpliga på våra ba-kiga och krokiga vägar, särskildt Jämt-land, alldenstund de vid den minsta kurva stjälpa, hvilket ej bycyklar göra. Detta råd af en som i tio år korsat Jämtland på velociped.
Oraklen i Ö.

N:r 41. I något af teaterobligations-kontoren i Stockholm.
Oraklen i Ö.

N:r 42. Har själf försökt med blå-bärskompott — icke sur saft eller sylt, ty allt surt är skadligt för en sjuk mage. — För magkatarr är diet det viktigaste. En matsked blåbärssaft eller kompott lindrar plågorna och är ej skadligt.
Lotten.

N:r 43. Ormbunkar fördraga på intet vis köld och måste, ifall de om da-garna stå i närheten af yttervägga, under vintern om aftnarna flyttas fram i närheten af kakelugnen. Ej häller tåla de sol. Adiantum, Aspidium, Pekaea och Peris torde vara de som bäst lyckas.
Karla Rönne.

N:r 43. Inplantera ormbunkarne i au-gusti.
Parisiska.

N:r 45. Förgät-mig-ej lär vara en af kronprinsessan Lovisas älsklingsblommor.
Oraklen i Ö.

N:r 46. Tvätta ansiktet morgon och kväll i ljumt vatten och använd myc-ket tvål. En god aseptintvål rekom-menderas. Annat är ej att göra för fettbildning i porerna, eller s. k. por-maskar.
Oraklen i Ö.

N:r 48. För att fullständigt besvara er fråga måste jag citera 15 sidor ur »Svensk författningssamling», n:r 58, ut-kommen d. 4 aug. 1900. Låna den på närmaste pastorsexpedition.
Lotten.

N:r 50. Begärda bruksanvisning er-hålles, om adress och porto insändes till Iduns redaktion.

N:r 51. Sänd två kort.
X.

N:r 53. Om Christiane insänder adr. till Harriet Esplund, Lidköping, erhål-ler hon i afskrift friherre Stackelbergs dikt: »Min mammas förklädsband».

N:r 54. Den underordnades namn nämnes först, emedan det är för den öfver-ordnade presentationen sker.
Lotten.

Specialité:
* * * ***Glas-*** *och*
Porslinsserviser.
Profver & prisuppgifter på begäran.
Aktiebolaget
Brising & Fagerström,
f. d. G. Johanson, Kosta Glasmagasin.
24 Regeringsgatan 24
STOCKHOLM.

Mitt *hela* från apteket fås
Till nytta för båd' frisk och sjuk,
— Ty däraf blir man ganska mjuk —
Men nyttjas ej i mat — »förstås!» —
UFELIO.

CIRKELGÅTA.

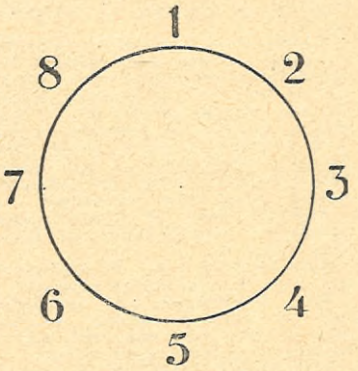

Siffrorna 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 1 (utbytta mot bokstäfver) bilda benämning på något som tillhör människokroppen;

1, 2 = hvad Idun är för hvarje vecka;

1, 2, 3, 4 = något som ofta bär prägel af oresonlighet;

1, 2, 3, 4, 5, 6 = något som man ofta bär i sin ficka;

5, 6, 7, 8 = flod i Europa;

7, 8, 1 = hvad de alla hafva —

TIDSFÖRDRIF

CHARAD.

Mitt *andras* första bokstaf tag
Intill mitt *första*, och du får
Ett kärl för prydnad och behag,
Som trefligt i din bostad står.

Mitt *andra* genom slik manöver
Får blott en enda bokstaf öfver.
En nyttig växt mitt *tredje* är,
Som uti norden odlas plär.

Rättvik. Ombyte af vistelse-ort, frisk luft är **Hälsa, Kraft o. Energie.**

Kupongböcker, hvari allt inberäknadt för att, efter behag, längre eller kortare tid vistas i Fru Skoghs (firma Wilhelmina Wahlgren) Hoteller i **Rättvik, Storvik** och **Bollnäs**, finnas att tillgå i **Resebyrån, Operahuset** härstädes.

Finnes någon

affärsvan, hurtig och pålitlig flicka, som har lust att tillsammans med en likadan börja egen affär. Svar till »Framtid», Boll-näs p. r. (230)

Gummi-Battong

med väfinlägg och lädersnöre ***Bästa*** skydd mot rånare, ligapojkar och dyl.
Pris kr. 3: 60.
Hugo Weidner, Göteborg.

Från Hälsovännens förlag har utkommit:

Kvinnans släktlif

af d:r *C. W. Wretlind.* — Fjärde öfversedda och tillökade upplagan. — 228 sid., 8:o med 67 teck-ningar. — ***Pris 2,50 kr.***

INNEHÅLL: I. Inledning. II. Den för kvinnan egendomliga kroppsformen III. Bröstkörtlarna och mjölken. IV. De kvinn-liga fortplantningsverktygen. V. Den kvinn-liga karaktären. VI. Flickans utveckling och jungfruåldern. VII. Månadsreningen. VIII. Det ogifta ståndet. IX. Det gifta ståndet. X. Fortplantning och ärftlighet. XI. Hafvandeskapet. XII. Fosterbildningen. XIII. Förlossningen. XIV. Barnsängen och digifningen.

»Speciellt förtjänar arbetet »Kvinnans släktlif» att läsas af alla mödrar och dem, som ägna sig åt detta ansvarsfulla kall. emedan de därom kunna hämta många råd och upplysningar, icke blott om hvad dem själfva är gagneligt, utan äfven huru de skola vårda sina barn under dessas späda-ste ålder.» (Åbo underrättelser.)

Finfin agentur.

Första klassens agenter antagas i och för försäljning af herr- och damtyger. Svar jämte betyg eller referenser torde sändas under adress »Verklig framtidsplats», Dala-gatan 50, 3 tr. (G. 104751)

Juvel- o. Guldarbeten

såväl enklare som dyrbarare hos
Juvelerare K. G. MARKSTRÖM,
Hamngatan 5, Stockholm,

Håret. En frisör, som under 49 års tid, vid utöfningen af sitt yrke, användt många i handeln förekom-mande, både in- och utländska härmedel skrifver: att mot seborrhé, mjäll och dylikt hvaraf hårets affallande beror, finnes intet så verksamt som **Ziwertz' Extrait Vege-tal.** Finnes till salu hos frisörer och i väl-fournerade parfymbodar samt hos Kongl. Hofleverantör **J. A. Ziwertz i Göteborg.**

Återförsäljare erhålla rabatt. Priskurant på begäran franko. (Nord. A.-B. 3580)

Vykort

besvaras af **"GÖSSE", Moheda.**

Andra häftet af **"Moster Emmas Väf bok"**, mönster med illustrationer till vackra hemväfnader, lämpl. till gardiner, möbeltyger, herrkostymer, promenad- och bruddräkter, erhålles mot 1 kr. 35 öre post-förskott från Andersson, Bjärstad, Kuddby.

LEDIGA PLATSER.

VÄRDINNEPLATS

i tjänstemanshem på landet i mellersta Sverige blifver framdeles ledig för kompe-tent, bildad och helst musikalisk, enkel och anspråkslös flicka från ett godt och akt-ningsvärdt hem, fullkomligt frisk och helst af medelstorlek samt i ålder 25—35 år med ett jämnt och godt lynne, angenämt och älskvärdt sätt samt ett fördelaktigt yttre.

Svar, åtföljdt af fotografi och rekommen-dationer, med fullständiga upplysningar, uppgift å ålder och pretentioner torde in-sändas und. denna mån. märkt »Tjänstemans-hem på landet» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Husföreståndarinna.

Bildadt fruntimmer, hemmastadt i hus-hållsgöromål och bokföring, får plats som föreståndarinna för officerskårs hushåll un-der maj—september. Svar till »Officersmess» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm.

Ungkarlshushållerska.

För ett stadgadt, kunnigt fruntimmer, som är *fullt* hemmastadt i matlagning och vil-ligt att *på egen hand* sköta hushållet för 3:ne herrar, finnes plats ledig hos apoteks-föreståndaren i Elfkarleö. (188)

EN ÄLDRE, pålitlig hushållerska, fullt kunnig i skötandet af landthushåll, skicklig i enklare och finare matlagning, er-håller god plats i vår på egendom i Hal-land. Svar emotses till »X.», Halmstad p. r.

FÖR EN BARNKÄR, anspråkslös, frisk och pålitlig flicka, finnes hos underteck-nade plats såsom sköterska åt en frisk, 10 mån. pojke, att tillträda den 10 instundande mars. Sökande bör vara något kunnig i sömnad och villig deltaga i alla inomhus förekommande göromål, utom egentliga grof-sysslor, såsom skurning, byk samt matlag-ning. Uppgift om löneanspråk, referenser o. d. torde jämte fotografi sändas till Kom-missionslandtmätare och Fru Mogensen, Falun.

KASSÖRSKA, SKRIFBITR. 18—25 år, VÄRDINNA 25—35 år, FLICKA gå frun tillh., HUSHÅLLERSKOR önskas. 46 Regeringsg., Sthlm, J. Larsson & C:o.

Föreståndarinnebefattningen

vid Landskrona Elementarskola för flickor, kungöres härmed till ansökning ledig från början af instundande läsår.

Föreståndarinnan, hvilken det åligger att i skolan undervisa omkring 20 timmar i veckan, företrädesvis i franska och engelska språken, skall vid ansökningen bifoga af-gångsbetyg från högre lärarinneseminarium jämte öfriga handlingar, hvarmed hon kan styrka sin kompetens.

Årliga lönen utgör för närvarande och intill dess tillämnad löneförböjning blifvit genomförd, fjortonhundra (1,400) kronor för-utom fri bostad och eldbrand

Ansökningarna skola inlämnas till ord-föranden i skolstyrelsen rådman G. Thestrup härstädes, före den 10 instundande april.

Landskrona den 5 februari 1901.
STYRELSEN.

SJUKSKÖTERSKA

skall, enligt Stadsfullmäktiges beslut an-ställas i **Söderhamns stad** med skyldig-het företrädesvis att biträda vid sjukvård i hemmen äfvensom, därest så påfordras, vid epidemisjukvård. Lönevilkor pr år 300 kr. samt 150 kr. i ersättning för hyra och ved-brand, hvarjämte sköterskan äger utom fri kost uppbära 1 krona om dagen af dem som anlita hennes biträde. Ansökningshandlin-gar med betyg, som styrka sökandens kom-petens, insändas före den 5 nästa mars till Hälsovårdsnämndens sekreterare, härads-höfding C. Sandström, Söderhamn.
(G. 10773) HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

PLATSEN som föreståndarinna vid Boll-näs fattiggård kungöres härmed till an-sökan ledig. Platsen tillträdes den 24 in-stundande april. Lön 350 kronor, fri kost fria husrum och fri vedbrand.

Sökande skola vara friska, med stadig hälsa samt fullt kompetenta att sköta plat-sen ifråga. Ansökningar, åtföljda af re-kommendationer. insändas före 25 mars till kommunalnämndens ordförande, adress Boll-näs. (G. 105202)

CARL F. KÄLLSTRÖM
JUVELERARE
4 ÖSTRA HAMNGATAN 4
MALMÖ
SPECIALITÉ: KONSTNÄRLIG CISELERING

Kungl. Hofboktryckeriet
Iduns Tryckeri Aktiebolag
BOKTRYCKERI, LITHOGRAFISK och KEMIGRAFISK ANSTALT

Utför allt slags tryck för såväl affärsmän som privat-personer.

Ferm expedition. Förstklassigt arbete. Moderata priser.

Skadad lakansväf.

Oblekt, extra prima Lakansväf:

	127 cm.	145 cm.	157 cm.	190 cm.
Som kostat	75 öre	85 öre	90 öre	1: 05
Bortslump. till	62 öre	67 öre	76 öre	95 öre

Blekt, extra prima Lakansväf:

	122 cm.	135 cm.	150 cm.	180 cm.
Som kostat	85 öre	90 öre	1 kr.	1: 15
Bortslump. till	71 öre	78 öre	85 öre	1: 05

Väfven är ej skadad annat än genom några obetydliga oljefläckar, som ej äro skadliga för väfven.

ZEDERFELDT & HANSEN,

6 Observatoriegatan 6, Stockholm.

myggan, bromsen, katten och kon,
geten, hunden, hästen och so'n.

VINIKA.

ANAGRAM.

Af bokstäfver taga vi sex
Och af dem
Tre olika ord arrangera.
Hur ofta vi få våra käx
När till oss
Från kryddbo'n de sändas, med mera.

Men ostronen, särskildt,
Vi önska så få,
Ty lättare går det
Att äta dem då;
Man brukar ock så dem servera.
Vi kasta nu om våra trupper
Och få
En sak, som i »marknaden» finnes.
Vi kunna det kalla för grupper
Och så,
Genom hvilka mer snabbhet man vinner.
Men äfven ett helt
Kan det vara ibland,
I form utaf väf,
I form utaf band
Och annat jag nämna ej hinner.
Men än en beteckning vi få,
Om vi blott
Ej tröttna på gåtan fundera.
Mot södern vi vända oss då
För en stund —
Där nyttjas vårt föremål mera.
Till dräkten det hör
Och prydligt det är,
Fast det ej är troligt
Att alla det klär,
Hur fint man det än vill brodera.

SARA.

IFYLL ADSGÅTA.

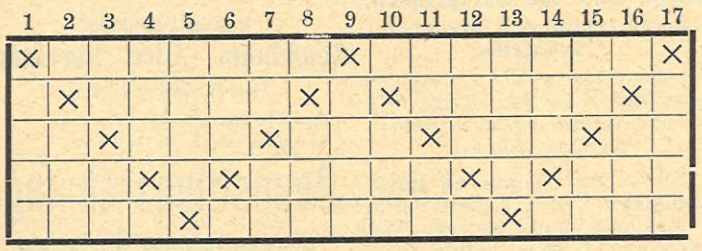

Bokstäfverna, som infalla i de med kors markerade rutorna, bilda namnet på ett svenskt litterärt arbete.

1) andeväsen, 2) träd, 3) ansiktsdel, 4) spelterm, 5) berg i Asien, 6) stad i Sverige, 7) blomma, 8) djur, 9) mansnamn, 10) tyg, 11) byggnad, 12) fågel, 13) djur, 14) ädelsten, 15) fordon, 16) vapen, 17) individ af en viss folkras.

Därtill användas följande stafvelser och bokstäfver:

t, ger, i, ste, as, ge, p, sa, a, to, ne, är, ger, la, k, as, kan, ed, p, sin, n, er, an, r, vä, r, mo, hu, s, ro, s, ra, p, de, c, na, sa, in, on, k, am, at, a, ut, el, n, hä, t, r.

OLLE.

No 4711

Eau de Cologne

(blå och gul etikett).

Den är den äkta, starkaste, varaktigaste, mest uppfriskande och stärkande.

Försäljes af alla välsorterade parfymhandlare.

VOKALFÖRÄNDRINGS-GÅTA.

Med *a* en vacker blomma är jag,
Den oftast på rabatten står.
Med *i* en mäktig kost beskär jag,
Som preparera först man får.
Med *e* ett folk, som djupt sig böjer
Inunder slafviskt väldes tvång.
Med *y* är hästen, och det lätt sig röjer
Uti hans mindre sedesamma gång.

SAGA.

FYRKANT.

	1	2	3	4
1	a	a	a	a
2	k	k	k	k
3	k	r	r	s
4	s	s	o	o

1) Sitter i topp,
2) nyttjas vid tvätt,
3) bra uti »glopp»,
4) hundnamn, så nätt.

HELFRID.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 7.

CHARADEN: Verkstad.

TRIANGELGÅTAN: Minaret, inemot, neger, amen, ror, et, t.

HJULGÅTAN: Fosterland: fot, ost, sot, tät, ett, rot, lat, amt, nät, det.

TABULA MAGICAN:

7	2	6	8	4
1	10	5	3	8
5	1	5	10	6
9	10	2	1	5
5	4	9	5	4

FRÅGOARITMOGRYFEN: 1) munklikör, 2) skalbagge, 3) vikariens, 4) rökgångar.

BOKSTAFSGÅTAN: Fortuna.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA.

ERIK RESE. Viljan kunna vi nog hafva, men förmågan att för närvarande bereda plats åt mera dylikt är alldeles uttömd.

UNDINE. Bestämdt kan ni finna en bättre form att manifestera er fosterlandskärlek än genom skrala verser.

V. O. B.

»När sol i parken gläntar
Och dukar grönsaksrätter . . .»

Ni sade ordet! Grönsaksrätter var det, ja! Tänk, om vi skulle kunna omvända papperskorgen, det rofdjuret till en hygglig och sedesam vegetarian.

TEATERVÄNNER. Jo, hans tur varder nog ock kommande.

HUNDVÄN. Tålamod, tålamod blott! Enhvar i sin tur och ordning!

GOTTFRID.

»Hell!
Glimrande,
Glittrande,
Strålande,
Prålande
Yrande,
Kylande,
Vinterlig dag!»

Så lyder första versen af er storslagna dikt till »Årstiderna» Vi bedja att få hoppa öfver mellanstroferna — som helt visst våra intelligenta läsare själfva kunna tänka sig — och svara med kvädets slutord:

»Fly!
Dröjande,
Sörjande,
Ödande,
Dödande,
Lidande,
Bidande,
Höstbleka — skald!»

GUNVOR. Af för ringa intresse att förvärfva en plats bland den mängd bilder från naturskönа svenska bygder, som vänta på införande

EINAR. Som »Erik Rese» här ofvan!

GRAND. »Den lilla fågelns sång» minde allt för lifligt om ett första svagt litet kycklingspip för att kunna tränga fram genom de många starka stämmorna i Iduns spalter.

CHERUBIN. Ei ens änglastämmor förslå, när gudagåfvan fattas.

ESS. Vi skola gärna »taga vårt parti» och bereda plats för uppsatsen.

ST. »Luftanden» skall sväfva fram genom Iduns spalter.

ATO. Tack, vid tillfälle — d. v. s när vi få plats för tidigare bidrag.

S. E. W. Som närmast ofvan!

X—FELT. Som Ato och S. E. W

VARNE. Som »omoget förstlingsförsök», som Ni själf helt blygsamt rubricerar eder lilla uppsats, saknar den ju icke sina förtjänster. Dock äro dessa ej nog framträdande för att bringa den in i Idun.

LENA HOLM, presenterar sig ock som nybörjare och visar som sådan goda anlag, hvilka böra kunna leda till snar »uppflyttning». Nu föreliggande antages dock ej, då sens moralen synes en smula vådlig.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA.

»FRAMTID» BOLLNÄS. Annonsen kostar 4:32 för 2 ggr

»HJÄLPREDA», HVENA. Annonsen kostar 1:50 pr gång och införes när full likvid ingått.

»E. M.», ESKILSTUNA P. R Annonsen kostar 1:80 pr gång.

Mellins Food

är det enda näringsmedel för barn och sjuka, som för sina öfverlägsna egenskaper erhållit guldmedalj vid världsutställningen i Paris 1900.

Prof af **MELLINS FOOD** erhälles gratis och franko från

AXEL LENNSTRAND,
Gefle.

ETT medelålders fruntimmer, erhåller plats inst. 1 april som hushållerska i mindre familj i Stockholm, fullt komp. att förestå hushåll på egen hand. Lön 175 kr. Betyg, rek. och fot. torde sändas till »Enkel och allvarlig», Iduns exp.

Sjuksköterska.

Platsen som epidemisjuksköterska i Karlstads landsdistrikt i Vermlands län, är ledig den 1 april. Lön: 500 kronor för år jämte 25 öre och fri kost för hvarje tjänstgöringsdag. Kompetensvilkor: minst 6 månaders tjänstgöring å större sjukhus och minst 1 månads å större epidemisjukhus.

Ansökning, ställd till Sjukvårdsnämnden i Karlstads distrikt, insändes före 10 mars till **1:ste provinsialläkaren, Karlstad.**

FÖR EN ANSPRÅKSLÖS bättre flicka, finnes nu genast plats i Stockholms skärgård. Den sökande bör vara snäll, barnkär och huslig samt kunnig i enklare sömnad, för öfrigt deltaga i förefallande göromål, hvadan hon anses som medlem i familjen. Någon lön erhålles äfven. Svar inom 14 dagar märkt »E. Ö.», Wärmdö p. r.

LÄRARE OCH LÄRARINNOR, som äro kompetenta att undervisa i 5-klassigt statens läroverk och som äro hugade och färdiga att genast mot 900 kronor för läsår räknadt, tillträda lärarebefattning för återstoden af denna termin, i Borlänge, af staten understödda, 5-klassiga samskola, behagade, så snart som möjligt inkomma med sina ansökningar, stödda på betyg till **Borlänge samskolas styrelse.**

SJUKSKÖTERSKEPLATSEN,
vid Kopparbergs Sjukstuga är ledig. Lön 400 kr. pr år jämte bostad och fritt vivre. Ansökningar insändas före den 1 nästk. april till Sjukhusstyrelsen, Kopparberg.

EN SNÄLL, pålitlig och anspråkslös, ung flicka, något kunnig i matlagning och öfriga sysslor i ett mindre landthushåll, erhåller genast plats. Ålder ej under 22 år. Rekommendationer och referenser åtfölje ansökan. Loringe egendom, pr Skultorp.

PLATS FÖR EN UNG FLICKA med flerårig praktik i tapisseriaffär och fullt kompetent i branschen, erhålles i större landsortsstad. Svar jämte betyg och fotografi tilll **Tapisseriaffär, Örebro Dagblads kontor, Örebro.** (S. T. A. 84151)

LÄRARINNOR, värdinnor, sällskapsd., affärs- och hushållsbitr., barnfröknar, hushållerskor få bra platser genom Norra ck.-byrån, Mäster-Samuelsg. 62, Sthlm

PLATSSÖKANDE.

KVINNLIG SJUKGYMNAST,
erfaren och examinerad, söker plats i familj eller vid badort. Svar till »Massage-behandling», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

EN 29 års flicka önskar plats, nu eller till våren, å större landtgård, för att under husmoderns öfverinseende sköta hushållet. Har förut på egen hand förestått enkelt landthushåll. Är äfven kunnig i klädsömnad. Någon lön önskas. Svar till »M. M.», p. r. Helsingborg.

EN 17 ÅRS FLICKA af god familj, önskar plats i familj att gå frun tillhanda. Svar till »T. R.», Karlshamn p. r.

PLATS i fam. att gå frun tillh. sök. gen. af ung fl., som flera år i det närm. skött hush. i hemmet. Kun. i sömn. o. fin. handarb. Svar till »Hjälpsam», Ner. Alleh., Örebro

EN FLICKA önskar i vår plats i familj, helst på landet, att vara husmodern behjälplig i husliga göromål, är van i klädnings- och linnesömnad samt strykning. Svar till »Värmländska», Iduns exp.

PLATS i familj att gå frun tillhanda, samt deltaga i alla inomhus förefallande göromål, sökes af en rask och villig flicka af god familj. Svar till »Ellen», Borås-postens kontor.

EN UNG. bildad flicka, som är van vid sömnad och husliga göromål, önskar plats i bildad familj. Någon lön önskas. Svar till »20-åring», Ljungby p. r., f. v. b.

UNDERTECKNAD (ifrån London) söker trefligt engagement i någon familj, för att där undervisa i sitt modersmål. Utmärkta referenser. Äfven massage gifves. Adress *Grängesberg.* GERTRUDE PICKERING.

EN 20 ÅRS FLICKA, med flerårig vana i manufaktur- och hvitvarubranschen, önskar anställning i dylik affär. Innehar plats men önskar ombyte. Svar emotses under sign. »Redbar», Fågeholm p. r. (239)

SPRÅKKUNNIG, ung dam, nyss hemkommen från utlandet, önskar mot fritt vivre och fria resor, som sällskap medföljа familj eller ensam dam på resa utrikes. Svar till »X. Y. Z.», Borås p. r.

I PRÄSTGÅRD på landet önskas genast en lärarinna, för att läsa in en elfvaårig flicka i 3:dje klass. Svar till »S. O.», Västerby, Ammeberg. (256)

EN UNG, kvinnlig gymnast, af god familj, önskar anställning till sommaren. Goda betyg och referenser. Svar till »Gymnast», Iduns exp. (240)

BILDAD, ordentlig, huslig flicka, kunnig i fin. och enkl. matl., bak, sömn., handarb. m. m., söker plats. Svar till »Idog», Iduns exp. f. v. b.

SOM HUSHÅLLERSKA önskas plats nu eller till våren af en bättre flicka, helst hos änkling eller ungkarl. Sökanden har i 10 år förestått ett mindre hushåll och nyligen genomgått kurs i hushållsskola, hvarifrån goda rekommendationer kunna erhållas. Svar till »30 år», Mörbylånga. (235)

EN BÄTTRE flicka önskar plats i vänlig familj, i mellersta Sverige, som biträde med hushållsgöromål. Svar till »Familjemedlem 76», Iduns exp. (243)

EN ANSPRÅKSLÖS, 40-årig flicka, önskar plats i affär i stad eller på landet, har förut i 20 år innehaft dylik plats. Svar till G. A. Kindberg, Kalmar.

50 KRONOR utlofvas åt den som anskaffar lämplig plats åt en energisk och arbetsam flicka. Sökanden har i två års tid varit anställd i Tapisseriaffär, har genomgått fullständig kurs å Handelsinstitut och innehar sedan 1 ½ år plats å kontor som bokförerska, är fullt kunnig och van vid förekommande kontorsgöromål, men på grund af personalens minskning måste ovilkorligen annan plats anskaffas. Ben. svar torde sändas till »Pålitlig 26», Iduns exp.

HUSMAMSELL önskar plats, eller som föreståndarinna, nu eller till våren i fin familj. Kunnig i hushåll, kläd- & linnesöm, strykning, handarb., konst-, dräll-, damast- & dubbelväfnader: eller också vid skola eller anstalt att undervisa. — Goda betyg och rek., både från skola och privat plats. Svar till »Skånska», Kvidinge, p. r. (259)

UNG FLICKA önskar plats som sällskap och hjälp i familj eller hos äldre dam. Svar till »E.», Vårgårda.

PLATS i familj eller som föreståndarinna för syatelier önskas af fullt kompetent sömmerska. Svar till »24 år», Örebro p. r.

BÄTTRE anspråkslös flicka, kunnig i matlagning, bak, alla husl. bestyr, kläd sömnad m. m. önskar plats. Svar till »Praktisk», Iduns exp. f. v. b.

STOCKHOLMS Nya Förmedlingsbyrå, Kammakaregat. 48. Ansk. lärarinnor, värdinnor, sällskapsd., hushålls- och affärsbitr., barnfröknar.

HUSFÖRESTÅNDARINNEPLATS
sökes af medelålders bildad dam, enkel och huslig; de bästa ref. Svar till »E. M. 758» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. (G. 758)

EN PERSON
med gladt och jämnt lynne, önskar, som sällskap och hjälpreda — obs. icke kammarjungfru — medföljа ett bildadt, bättre fruntimmer till utlandet, helst England, mot fria resor och fritt vivre. Svar till »Vårresa», Iduns exp. (193)

SOM RESSÄLLSKAP åt en äldre dam, mot fria resor och fritt vivre, önskas plats af en ung, språkkunnig och resvan flicka. Svar till »Ressällskap», Iduns exp. (200)

BILDAD flicka önskar plats, kunnig i matl., bakning, sömnad, enkel, glad, rask, pålitlig. Svar »Hushållsvan» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stkhlm.

PLIGTTROGEN lärarinna, van undervisa i alla ämnen, språk, musik, handarb. söker plats. Svar »Energisk» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stkhlm.

EN 25 års troende, bättre flicka, önskar plats att förestå mindre hus, eller såsom hushållerska. Är kunnig i allt, hvad till ett hems skötande hörer. Svar till »Smålänning», Eksjö.

EN MODERLÖS, bättre flicka, 21 år med god uppfostran, önskar plats som sällskap och hjälp åt äldre fruntimmer. Svar till »A. H.», Linköping. (208)

BILDAD, musikalisk flicka önskar mot fritt vivre plats som sällskap och hjälp. Svar till »20 år», p. r. Hernösand. (219)

SJUKHEM

för **kvinnliga mag-patienter,**
Stockholm, St. Badstug. 6, à Norr.
Allm. tel. 15 290. Rikst. 53 17.

UTMÄRKT INACKORDERING kan erhållas i fin familj, där inga andra inackorderingar finnas. Adress Valhallavägen 41, III tr. t. v., Stockholm.

Å STÖRRE EGEND. i Södermanland, naturskönt belägen vid saltsjön hos aktad familj, med umgänge och ungdom kunna tvänne unga, bildade flickor erhålla god inack. samt om så önskas lära hush. Pris 55 kr. pr mån. Prima ref. önskas och erh. Svar före 15 mars till »Godt hem», Jerna. (229)

FÖR EN UNG, anspråkslös flicka om 21 år, som är villig deltaga i alla inomhus förefallande göromål, i afsikt att framdeles på egen hand sköta ett hus, önskas inackordering, hälst i prästhus eller i annan större, aktningsvärd familj på landet. Reflekterande härå torde snarast skriftligen för vidare meddelande och öfverenskommelse vända sig till prostinnan Hilda Kallberg, Wermdö prostgård, adress Wermdö.

EN UNG, rask flicka, önskar mot betalning få komma i god familj på landet, för att öfva sig i matlagning och andra husliga sysslor. Svar till »30—35», Iduns exp.

INACKORDERING finns för unga flickor hos medelålders änkefru, med godt och gladt lynne, å egendom i det vackra Tjust, vid sjö, 10 min. från järnväg och nära sjöstad. Undervisning lämnas i hushåll, väfning och trädgårdsskötsel. Pris 600 kr. pr år och 60 kr. pr månad. Närmare medd. A. Cullberg, Börrum. (244)

SCHWEIZ.

I ETT VACKERT beläget, bildadt hem i Rhônedalen, mottagas unga flickor. Lektioner i språk, musik, sång. Närmare meddela: *Ingeborg Tamm,* Norrlandsgatan 15, Stockholm, *Eva Lindbeck,* född Tamm, Djursholm, *Märta Zacco,* Östermalmsgatan 34, Stockholm.

GOD INACKORDERING
kan lämnas i Eksjö prästgård från och med 1 maj. Ungdom finnes samt piano. Närmare meddelar doktorinnan Elise Schröder, Eksjö. (214)

I ETT BARNLÖST, stilla hem, i en naturskön trakt af Klarälfsdalen kan ett äldre fruntimmer, som vill ha lugn få god inackordering med öm och vänlig omvårdnad. Vidare genom korrespondens med »Maria», Deje p. r. (212)

Unga damer,

hvilka önska studera musik i Dresden, erhålla i bildad familj inackordering och undervisning. Närmare meddelar fröken Ida Andersson, Trelleborg.

NANCY-FRANCE

M:r et M:me Léo Pierre, anciens professeurs, reçoivent pensionnaires. Home confortable. Excellente vie de famille. Bonne occasion pour apprendre rapidement le français. Pension complète depuis 125 fr. par mois. Meilleures références.

Sparkasseräkning

5 proc. ränta.

Nordiska Kreditbanken

8 Drottninggatan 8

Mynttorget 4 Drottninggatan 102

"Kisse" Världens bästa råttfälla!

Pris 10 kronor

hos

G. R. FEYCHTING,

46 Drottninggatan, Stockholm.

Nyttigt och oumbärligt

i hvarje hem

att hafva tillhanda vid **tryck-, frost-** och **brännskador, sårbehandling,** icke endast för att skydda mot mikroorganismer, utan äfven till att **häfva värk** och **inflammationer**, räknas D:r P. Håkanssons Salubrin af alla, som lärt känna och använda det. Likaledes saknas det icke å något toalettbord, dit det en gång vunnit inträde, såsom det bästa medel för **hudens, hårets** och **tändernas** vård.

Om dess användning för nämnda m. fl. ändamål lämnas redogörelse i den beskrifning, som åtföljer hvarje flaska Salubrin.

Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet.

Salubrin tillhandahålles i parfym-, speceri- och färgaffärer. Partilager hos **Geijer & C:o, Stockholm.**

Allm. 8 68 47 35 47 36

Olaus Olssons Kolimport-A.-B.

Stockholm.

1:ma ANTHRACIT.

Hushållskol. Cokes. Briketter.

Riks 1 79

STOCKHOLMS INTECKNINGS-GARANTI-AKTIEBOLAGS

BRAND- och DYRKFRIA

FÖRVARINGSHVALF

(öppna alla söckendagar kl. 1/2 10—4)

innehållande c:a 1,650 st. skåpfack. Årlig hyra för fack, beroende af storleken, 20, 25, 35, 50 kronor. Testamenten, Gåfvobref och dylika handlingar emottagas till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar. (S. T. A. 82410)

Göteborgs Kex

anbefalles

Göteborgs Enskilda Bank

Brunkebergstorg 10 (Hotell Kung Karl)

Sparkasseränta 5 proc.

Barnängens

Eau d'Ambre Rosée

och

Extrait d'Ambre Rosé

samt

Savon de Barnängen.

Nya, fashionabla, med utsökt angenäm och varaktig parfym samt synnerligen smakfull utstyrsel.

KAMRATEN.

Kamraten, illustrerad tidning för Sveriges ungdom, har under sin nu åttaåriga tillvaro genom sin varmt fosterländska och verkligt ungdomsfriska anda hos såväl föräldrar och målsmän som hos de unga själfva allt mera befäst sin rangställning som **vårt lands förnämsta ungdomsblad.** Under redaktion af *Frithiof Hellberg* och *Johan Nordling* och under medverkan af flere bland vårt lands högst uppskattade ungdomsförfattare och tecknare utgifves Kamraten äfven under detta år med två sextonsidiga nummer i månaden samt till jul **ett extra innehållsrikt och präktigt utstyrdt julnummer.** Med sitt omsorgsfullt valda och omväxlande innehåll är Kamraten lika väl ägnad för flickor som för gossar, hvilka i dess uppfostrande och lärorika uppsatser, i dess underhållande berättelser och skildringar från alla historiens, vetenskapens och fantasiens områden, i dess rikhaltiga afdelningar för idrott, slöjd och lekar, i dess talrika intressanta pristäflingar af skilda slag finna outtömliga källor af ädel underhållning och roande förströelse. Bland de många nyheterna i Kamratens litterära innehåll för året må till sist framhållas en genom hela årgången fortlöpande, ytterst spännande originalföljetong:

Göran Blix och Zuluprinsen,

deras jakter och äfventyr i Sydafrika.

Af ungdomens favoritförfattare löjtnant *Hugo Falk.* Med talrika originalillustrationer af artisten *Hjalmar Eneroth.*

Vidare må nämnas **en kurs i stenografi,** genom hvilken enhvar af våra unga läsare på egen hand kan inhämta denna nyttiga konst, en serie ytterst fängslande **Stjärnsagor** af *Ras Algethi,* genom hvilka kamraterna i ord och bild få blicka in i stjärnhimmelens evighetsvärldar, en följd illustrerade **Djurhistorier** af den ryktbare engelske författaren *Rudyard Kipling* m. m. m. m.

En värderikare och kärare gåfva till de unga än ett prenumerationskvitto på **Kamraten för 1901** kan således svårligen upptänkas. Pris för helt år **3 kronor. Prenumeration bör omedelbart verkställas å närmaste postanstalt.**

Hernösands Enskilda Bank,

8 Hamngatan 8.

Depositionsränta	5 proc.
Sparkasseränta	5 proc.
Upp- & Afskrifningsränta	3 proc.

Bankaktiebolaget

Stockholm—Öfre Norrland,

Drottninggatan 6.

Hushållsräkning 5 %.

Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Depositionsräkning

Räntegodtgörelse 5 1/2 proc.

Aktiebolaget

Stockholms Diskontobank

Hufvudkontor: REGERINGSG. 1

Afdelningskontor: HÖTORGET 8.

1:sta kl. skinnvästar

för damer & herrar.

Sandbergs Herrekipering,

Malmtorgsgatan 3.

Inga Bröstkarameller

hafva hittills vunnit så stort och allmänt erkännande som **MUNKENS.**

Begär därföre alltid

MUNKENS Bröstkarameller.

Partilager hos **Hammarsten & C:o,** Stockholm.

Allm. t. 21 87. Rikst. 12 20.

Doktor Aulins Té

direkt import. à 4: 50 pr kg rekommenderas. Säljes endast hos

C. A. Åkerholm,

Stockholm. Götgatan N:o 28.

Nationaldräkter

för herrar och damer bäst och billigast hos

Systrarna Hultgren,

Drottninggatan 27, ing. Stora Vattugatan.

Medicinska Bröstkaramellen

"HOSTA ICKE"

är enligt läkares omdöme den mest välgörande, som hittills förts i handeln.

Ende tillverkare **C. A. Jansson, Mariagatan 16.**

Försäljningsbodar:

Ragvaldstrappor. Högbergsgatan 27 B

Malmtorgsgatan 6. Regeringsgatan 83.

Nyaste & finaste Parfym för näsduken

Perles d'or

Wilhelm Rieger, Frankfurt a/M

Finnes i alla finare parfymaffärer.

Undervisning pr korrespondens i

BOKFÖRING

(enkel o. dubbel.) Ingen förskottsbetaln.

Skönskrifning, Stenografi, Rättskrifning, Handelsaritmetik (Snabbräkning), **Tysk och engelsk Handelskorrespondens.**

Bästa resultat garanteras. Tusentals intyg från elever. Prospekt och profbref gratis.

Malmö Språk- & Handelsinstitut

Dir. **H. S. Hermod,** Söderg. 17, Malmö. Rikstelefon 14 28.

Illustreret Modeblad.

"DAGMAR"

udkommer 2 Gange maanedlig og koster i alm. udgave pr Kvartal Kr. 1.60, med kolor. Modekolelære pr Kvartal Kr. 2.75, udenlegs Abonnenter med Tillæg af Porto.

Föruden Tilægets righoldige Snitmönstre medfölger et Bilag af ***tilklippede Pariser-Mönstre i naturlig Störrelse gratis*** hver Maaned.

Abonnement modtages i alle Boglader og Postkontorer.

Barngarderoben,

denna **alla mödrars ovärderliga skatt och hjälpreda,** utgifves äfven under detta år från Iduns förlag, Stockholm, efter samma bepröfvade plan som hittills. Med sitt en gång i månaden utkommande 8-sidiga nummer, innehållande bortåt **ett hundratal illustrationer** öfver allt, som hör till våra barns dräkt, från de spädaste åren till vuxen ålder, och åtföljdt af **en stor dubbelsidig mönsterbilaga,** ersätter tidningen mångfaldt den ringa prenumerationsafgiften af **3 kronor** pr år genom den nytta och den besparing, som dess praktiska vinkar och råd bereda hvarje hem.

Prenumerera oförtöfvadt å närmaste postanstalt!

MUSIKINSTRUMENT!

Sträng- och Blåsinstrument alla slag, Mek. Vefinstrument, Speldosor, äkta MAGDEBURGER-DRAGSPEL, Munspel, Strängar samt öfriga tillbehör m. m. köpas fördelaktigast hos

BENGT DAHLGRENS AKTIEBOLAG ARSENALSGATAN 1, STOCKHOLM

Priskurant MED FÄRGLAGDA PLANSCHER erhålles kostnadsfritt på begäran.

Agenter.

Agenter, som äro vana att sälja till privata personer, få varaktig agentur mot högsta provision hos en första klassens välkänd firma i kläde och klädningstyger m. m.

OBS.! Kollektionen är så elegant och storartadt sorterad, att hvarje agent, som arbetat i denna bransch förut, kan med lätthet göra tredubbel omsättning med densamma.

OBS.! Endast ett mindre antal agenter antagas.

Ansökning inlämnas under adress »Tredubbel omsättning», Sv. Telegrambyråns annonsafdelning, Sthlm. (S. T. A. 83632)

Eleganta visitkort

å

Iduns Kungl. Hofboktryckeri

12 Stora Vattugatan 12.

Fysiologiska skodon.

Skomakare C. NILSSON,

Drottningg. 100 — Stockholm

nått en **upplaga på mer än 300,000 exemplar** — något som bäst torde tala för dess värde och däraf betingade popularitet! **Iduns Modetidning** utgifves äfven detta år i tvänne olika upplagor, båda med två stora 8-sidiga nummer i månaden, hvartdera innehållande **70—80 utmärkta illustrationer** samt åtföljda af **en stor dubbelsidig mönsterbilaga af enastående rikhaltighet.** Med den dyrare upplagan — den s. k. **planschupplagan** — följa dessutom en gång i hvarje månad **en präktig modeplansch i färgtryck** med de modernaste hårfrisyrer på baksidan samt som

en synnerligen värdefull och allmänt omtyckt gratispresent

Iduns Handarbetstidning

hvilken af framstående kvinnliga konstnärer på detta område fylles med idel nykomponerade originalmönster för alla slags kvinnliga handarbeten, broderier, läderplastik, glödritning m. m.

Prenumerationspriset för helår å planschupplagan förblir som hittills **endast 5 kr.,** å den billigare upplagan (utan planscher och handarbetstidning) **3 kronor** — ett i förhållande till det enastående rika material, dessa tidningar bjuda, synnerligen billigt pris!

Prenumerera oförtöfvadt å närmaste postanstalt!

Beställ porträttförstoringar

från Norrköpings Förstoringsatelier. Omsorgsfullt arbete och fullkomlig porträttlikhet. Ytterst låga priser. Insända fotografier återställas oskadade. Begär prislista från

Norrköpings Förstoringsatelier,

Trädgårdsgat. 6, Norrköping.

CARL BROMAN & C:o

Manufakturaffär och Damskrädderi

Lager af franska Siden- och Ylletyger.

34 Drottninggatan 34.

STOCKHOLM.

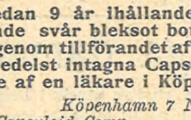

En sedan 9 år ihållande, ständigt tilltagande svår bleksot botades på 4 veckor genom tillförandet af nytt friskt blod, medelst intagna Capsuloids, ordinerade af en läkare i Köpenhamn.

Köpenhamn 7 Nov. 1900.

Till Capsuloid Comp.

Sedan jag allt ifrån mitt 20:de till 31:sta år lidit af en jämnt framskridande anaemi, som till slut i hög grad gjorde hvarje arbete för mig besvärande, började jag den 10 okt. en kur med Edra Capsuloids, 2 kapslar 3 gånger dagligen före måltiderna, med det resultat, att jag nu efter 4 veckors förlopp, anser mig i hvarje hänseende såsom botad; och tillägger att jag undergått denna kur utan något som hälst obehag.

Eder förbundne

SOPHUS DIEMAR, korrespondent.

Skindergade 32.

Prenumerera

på

Iduns Modetidning!

HERM. MEETHS STOCKHOLM.

För **Nagelvård:** af Heinr. Simons, Berlin, världsberömda **Manicure-Artiklar** finnes ständigt lager.

Prospekter sändas på begäran!

Iduns Modetidning

Liksom Idun förvärfvat erkännande som den obestridligen förnämsta illustrerade familjetidning i vårt land, så har ock den från samma redaktion utgifna **Iduns Modetidning** inom sitt område intagit hedersplatsen som den fullständigaste, innehållsrikaste och elegantaste modejournal Norden äger. På 6 olika språk har detta kontinentala organ för allt hvad till den kvinnliga dräkten hörer upp-

Starkaste TANGENS NYHETER Elegantaste mönster

Tyrtrådiga Gardiner

SVENSKT GULDMEDALJ MALMÖ 1896 STOCKHOLM 1897 BERGEN 1898 FABRIKAT